

**TRUTH
CENTERED
TRANSFORMATION**

Modyul 1

PANIMULA SA 'WHOLISTIC' NA MINISTERYO GABAY NG PASILITEYTOR

Ang Truth Centered Transformation ay isang ministeryo ng Reconciled World.
Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang tctprogram.org

**Reconciled
World**

Ang Truth Centered Transformation (o Pagbabagong Nakasentro sa Katotohanan) - Modyul 1: Panimula sa “Wholistic” na Ministeryo, na may v4.2 ‘Copyright’ ©2020.Reconciled World, Phoenix, Arizona, United States of America. www.reconciledworld.org

Ang araling ito ay may pahintulot na magamit ayon sa patakaran ng lisensya ng “Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0.” Ikaw ay pinapayagan at hinihimuk na iangkop, kopyahin, ipamahagi at magpahatid ng araling ito sa ilalim ng mga sumusunod na kondisyon:

Pagpapatungkol – Dapat mong kilalanin ang araling ito sa pamamagitan ng paglalagay ng mga sumusunod na pangungusap: Karapatang Magpalathala © Taong 2012. Inilathala ng “Reconciled World” (www.reconciledworld.org) sa ilalim ng tuntunin ng lisensya ng “Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0.” Para sa mga karagdagang impormasyon, bisitahin at tingnan ang “www.creativecommons.org.”

Di-Pangkomersyal – Huwag gamitin ang araling ito sa mga pangnegosyong pamamaraan.

Kung ikaw ay interesadong isalin sa ibang wika ang material na ito, makipag-unayan sa info@tctprogram.org. Lahat ng mga talata o siping ginamit sa araling ito na tagalog na bersyon ng modyul ring ito, malibang nilathala ang versyong ginamit ay hango mula sa Banal na Biblia, “Magandang Balita Biblia.” Para sa Ingles na kopya ng modyul na ito ang mga talatang ginamit ay hango sa “New International Version,” (NIV) na may Karapatang Magpalathala sa mga taon ©1973, 1978, 1984, 2011 ng “Biblica, Inc.TM” At pinahintulutang gamitin ng “Zondervan.” Lahat ng pangdaigdigang karapatan ay inaangkin ng “www.zondervan.com.” Ang “NIV” at “New International Version” ay tatak-pangkalakal na nairihistro sa “United States Patent and Trademark Office” ng “Biblica, Inc.”^{TM}

Mga Pagkilala

Kahit sa maliit na paraan ay pinapasalamat ang lahat ng nakibahagi sa araling ito at gumawa ng programang ito kung ano ito sa pangkasalukuyan. Karamihan sa mga naunang inspirasyon ay nagmula sa mga turo ni Darrow Miller ng *"Disciple Nations Alliance"* at ni Bob Moffit ng *"Harvest Foundation."* Ang programang ito ay binuo at ipinatupad sa mga taong nakalipas sa pamamagitan ng Pagkain para sa mga Nagugutom *"Food for the Hungry."* Lubos akong nagpapasalamat sa kanila sa pagbibigay sa akin ng lugar upang subukin ang mga ideyang ito at sa pagbibigay ng pondo upang maging posible ang lahat na ito.

Sa unang modyul na ito, marami akong hiniram mula sa mga material nila Bob at Darrow, particular na ang *"Development Ethic"* mula kay Darrow Miller at ang *"Leadership Development Training Program"* ni Bob Moffitt. Ang ibang mga ideya para sa paghahayag ng araling ito ay nagmula naman kay Mark Wilson. Ang kwentong *"The River Crossing"* sa ika-walong aralin ay hindi akin, ganun pa man, ito ay makikita sa ibang mga aralin ngunit hindi ko matagpuan ang orihinal na may akda.

Ako ay lubos ring nagpapasalamat sa kanila na aking nakatrabaho sa maraming taon habang kanilang pinag-aaralan at isinasakatuparan ang mga ideyang ito. Sila ang tunay kong mga bayani. Ang kanilang pagsasakatuparan at mga katugunan na s'yang nagbigay posibilidad sa araling ito at ang kanilang pagbibigay ng lakas at pag-asa ang s'yang humimuk sa akin na magpatuloy sa maraming pagkakataon lalo na sa panahon na ibig ko ng sumuko. Mayroon pa rin akong di-pangkaraniwang pagmamahal sa unang grupo ng mga tagapagsanay na umupo at nag-aral sa kabila ng payak na kalituhan habang ako ay natututo paanong magturo at kung ano ang ituturo. Matiyaga nilang sinikap unawain ang aralin at nagbahagi rin sila ng mga ideya na sa kalaunan ay aming napagtanto na masyado nang kumplikado sa kanilang sitwasyon. Ngunit ang Diyos ay kumilos upang alisin ang mga komunidad na iyon mula sa kahirapan. Isang walang hanggang paalaala na kailanman ay hindi ito tungkol sa akin o kung ano ang aking ginagawa, sa halip, ito ay tungkol sa Diyos at sa Kanyang ginagawa. Hindi ko masukat ang paghawak ng Diyos sa akin sapagkat Kanya akong pinahintulutan maging bahagi ng kwentong ito at Kanya akong ginamit sa kabila ng aking mga kahinaan. Sa Kanya lamang ang lahat ng luwalhati.

Sa katapusan, nais kong pasalamat ang aking kabiya na kanyang iniwan ang kanyang ministeryo upang samahan akong magtrabaho sa programang ito. Hindi naging posible ang lahat ng mga ito kung wala siya. Alam ko na marami kang isinakripisyo sa maraming taon makita mo lamang na magtatagumpay ang mga ito. Ikaw ang hangin sa ilalim ng aking mga pakpak at minamahal kita.

Anna Ho
Executive Director

Bago Mo Ito Simulan

Paghahanda para sa Pagpapasilita ng isang aralin

---

1. Basahing lahat ang **Gabay ng Pasiliteytor** nang mabuti at nang maraming ulit kung maaari. Guhitan o gumawa ng mga tala sa gilid ng mga pahina upang mapa-alalahanan ang sarili ng mga mahahalagang punto o katotohanan.
2. Tingnan ang mga **Pangunahing Ideya** mula sa unahan ng bawat aralin upang malaman kung ano ang mga aralin na dapat matutunan ng mga kalahok sa pagkatapos ng bawat aralin.
3. Basahing lahat ang mga **talata o sipi** bago pa man magpasilita. *[Ang mga ito ay inilakip na sa bawat aralin – dagdag ng nagsalin]*
4. Markahan ang mga **kakailanganin o gagamiting mga materyal** para sa bawat aralin at siguraduhing **magpakopya o magpa-imprenta ng mga Talaan ng Kalahok at lumikha ng mga tulong sa pag-aaral o “visual aids” na gagamitin** sa bawat aralin.
5. Pakasiguruhin na alam na alam mo ang bawat **aktibidad** sa mga aralin tulad ng: (dula, palaro, at mga visual aids). Maaari mo itong insayuhing kasama ang iyong pamilya o mga kaibigan.
6. Maglaan ng oras para **manalangin** upang ihanda ng Diyos ang mga kalahok, at para marinig ng mga kalahok ang nais ng Diyos na kanilang malaman, at upang tulungan ka ng Diyos sa iyong pagpapasilita ng araling ito. **Tandaan na tanging sa pamamagitan lamang ng Diyos at Kanyang lakas na ating masasaksihan ang pagbabago sa buhay ng mga tao.**

Mga Makakatulong na Pahiwatig para sa Epektibong Pagpapasilita

---

1. Dumating ng maaga at ihanda ang mga gagamitin maging ang lugar na iyong gagamitin.
2. Huwag magmadali sa pagpapasilita ng aralin. Maglaan ng sapat na oras para sa talakayan, aktibidad, at mga pahinga. Ang layunin ay upang magkaroon ng oras ang mga kalahok na maunawaan at makibahagi sa proseso ng pag-aaral. Lumipat sa susunod na aralin sa bilis na nauunawaan ng lahat ang pinag-aaralan. Ang ibang modyul ay maaaring gumugol pa ng karagdagang kalahating araw o isang buong araw pa.
3. Palagiang balikan ang mga araling natapos. Sa bawat pasimula ng mga sesyon, balikan ang lahat nang natutunan sa modyul. Ang pag-uulit-ulit ay nakakatulong na matandaan ng mga kalahok ang mga natalakay o natutunan.
4. Sundin ang Gabay sa Pagpapasilita at ang iyong mga tala sa iyong paghahanda.
5. Siguruhing maisama ang lahat ng apat na bahagi ng bawat aralin.
  - a. Panimula ng aralin – ang mga aktibidad ay magdudugtong sa aralin mula sa nakaraang mga karanasan.
  - b. Magbigay ng bagong impormasyon – maraming paraan upang maituro ang mga bagong impormasyon.
  - c. Bigyan ang mga kalahok ng mga bagay na kanilang magagawa tungkol sa kanilang natutunan – ang mga aktibidad ay magpapahintulot sa kanila na higit na maunawaan ang mga ideya sa pamamagitan ng paggawa kasama ang iba, paglikha ng isang bagay, o paggawa ng isang aktibidad.
  - d. Ikonekta ang mga impormasyon sa kanilang buhay – ang paglalapat sa dulo ng bawat aralin ay makakatulong sa mga kalahok na magpasya sa espisipikong mga paraan paano nila ilalapat ang mga bagong impormasyon na kanilang natutunan sa kanilang buhay. Ang pag-aaral ng walang paglalapat ay hindi magdadala ng pagbabago at hindi lubos na nakakatulong.

6. Balikan ang iyong natutunan na mga prinsipyo tungkol sa pag-aaral para sa matatanda at ang iba pang mga kasanayan itinuro sa Pagsasanay ng Paghubog sa mga Pasiliteytor o 'Facilitator Development training.'
  - a. Magbigay ng maliwanag na panuto.
  - b. Magtanong ng maraming bukas-na-katanungan o mga tanong na di-masasagot ng oo at hindi.
  - c. Pasalamatang ang mga kalahok sa kanilang pagsali sa talakayan.
  - d. Huwag sabihin sa tao ang kanilang maaaring matutunan ng sila lamang o na kanilang maaaring madiskubre.
  - e. Susugan kung ano ang alam na ng mga kalahok at kilalanin ang kanilang karanasan.
  - f. Maging pasinsyoso at maghintay na tumugon ang mga kalahok.
7. Himukin ang bawat isa na makilahok, magbahagi, at magkaloob ng saloobin tungkol sa talakayan. Maghanap ng paraan upang mahimuk ang mga mahihiyang kalahok na makibahagi na hindi natin sila napapahiya.
8. Manalangin sa buong araw para ipahayag ng Diyos ang mga bagong bagay sa iyo at sa iyong mga kalahok.

Paano Gamitin ang Gabay ng Pasiliteytor

---

1. **Pangunahing mga Ideya at Materyal:** Ang bawat aralin ay nagsisimula ng ganitong seksyon.
  - a. **Pangunahing mga Ideya** – Ito ang mga pinakamahalagang ideya na dapat matutunan ng bawat kalahok sa bawat pagtatapos ng aralin. Sa bawat pagtatapos ng aralin, maglaan ng panahon upang balikan ang mga ito upang masiguro na nauunawaan ang mga ito ng mga kalahok.
  - b. **Materials** - Ang espisipikong mga kinakailangang gagamiting mga bagay ay nakalista sa bawat aralin. Maaari mong ihanda at ibigay ang buong Gabay ng Kalahok sa bawat isa o ilang mga piling bahagi nito ayon sa suhestyon sa bawat aralin. Kung hindi ka gagamit ng Gabay ng Kalahok, maaari mong isulat ang mga talata at mga tanong sa pisara o poster o sa maliliit na mga papel para sa maliliit na mga grupo. Amin ding iminumungkahi na gumamit ng poster, o putting pisara o pisara para sa malaking grupong talakayang.
  - c. Ang Gabay ng Pasiliteytor na ito ay nagpapahiwatig kailan gagamitin ang mga sumusunod:
    - i. **GABAY NG KALAHOK** – ito ay may ganitong marka.
    - ii. **TULONG SA PAGPAPASILITA O 'VISUAL AIDS'** – ito ay may ganitong marka.
2. **Panuto para sa Pasiliteytor:** May mga espisipikong mga panuto sa aralin na makakatulong sa iyong mahusay na pagpapasilita. Hindi ito kailangan ibahagi sa mga kalahok. Basahin ang mga ito sa iyong paghahanda para sa talakayan and aktibidad. Ang ilang mga tanong ay may sagot na nakatagilid upang makatulong sa iyong pagpapasilita kung ano ang dapat mapalabas na aralin para sa mga kalahok. Ang mga ito ay hindi ang mga tanging sagot, ang mga ito ay pawang mga magagandang kasagutan.
3. **Pamamahala ng oras at takbo:** Ang panahong gugugulin ay hindi itinakda sa bawat aralin.
  - a. Gumamit ng sapat na panahon na kailangan upang matulungan ang mga kalahok na matutunan ang mga ideya sa mga aralin. Higit na mas mahalaga na ating bigyan ng panahon ang matututunan ng mga kalahok kaysa sa matapos ang aralin sa iyong itinakdang panahon.
  - b. Tandaan na maglaan ng panahon para sa pasiliteytor na makapagsimula sa pamamagitan ng 'Devotion,' pagbabahagi ng mga patotoo, pagtalakay sa anumang problema na kanilang kinakaharap sa ngayon, at manalangin sama-sama.

Aralin 1: Ang Buong Kwento

Pangunahing Ideya

Ang plano ng Diyos ay hindi lamang nagsasaad na dapat nating makita na nangaliligtas ang mga kaluluwa bagkus ay atin ring nakikita ang pagpapanumbalik sa tatlong relasyon na nasira ng kasalanan o nang nahulog sa pagkakasala sina Adan at Eva — Ito ay ang: ating relasyon sa Diyos, relasyon sa isa't-isa, at relasyon sa lahat ng nilikha ng Diyos.

Gagamiting Materyales

1. Tulong sa Pagpapasilita:
  - a. Ang Tatlong mga Relasyon (Apat na Larawan: Ang Pasimula: Pagkakalikha, Ang Pagkakahulog sa Kasalanan, Ang Krus, Ang Pagpapalik)
  - b. Dula-dulaan nina Adan and Eva (2 kopya)

Panimula

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Bakit namatay si Jesus?

Panuto para sa Pasiliteyor: *Himukin magbigay ng maraming sagot. Ipaalala na walang iisang tamang sagot. Pahalagahan ang lahat ng tamang sagot.*

Kalimitan ay ating sinasabi na si Jesus ay namatay upang tayo ay iligtas mula sa kasalanan. Ito po ay totoo, ngunit S'ya'y naparito ng higit pa po rito. Ang Kanyang kamatayan doon sa Krus ng Kalbaryo ay isang bahagi lamang ng buong kwento. Upang ating maunawaan ang mensahe ng Biblia, kailangan nating maunawaan ang buong kwento mula sa pasimula hanggang sa katapusan.

Ang Pasimula: Pagkakalikha

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Ayon sa iyong nalalaman na patungkol sa pagkakalikha ng Diyos sa buong mundo, paano mo sasagutin ang mga katanungang ito?

- Anong relasyon mayroon sina Adan at ang Diyos? (**Genesis 1:26-27, 31** ²⁶ Pagkatapos, sinabi ng Diyos: “Ngayon, likhain natin ang tao ayon sa ating larawan, ayon sa ating wangis. Sila ang mamamahala sa mga isda, sa mga ibon sa himpapawid at sa lahat ng hayop, maging maamo o mailap, malaki o maliit.” ²⁷ Nilalang nga ng Diyos ang tao ayon sa kanyang larawan. Sila'y kanyang nilalang na isang lalaki at isang babae, **31** Pinagmasdan ng Diyos ang lahat niyang ginawa, at lubos siyang nasiyahan. Lumipas ang gabi, at sumapit ang umaga—iyon ang ikaanim na araw.”)
- Anong relasyon mayroon sina Adan at Eva? Sa iyo bang palagay ay nagtalo sila? (**Genesis 2:23-25** ²³ Sinabi ng lalaki, “Sa wakas, narito ang isang tulad ko, laman ng aking laman, buto ng aking buto; babae ang itatawag sa kanya, sapagkat sa lalaki^[d] siya'y kinuha.” ²⁴ Ito ang dahilan kaya iniwan ng lalaki ang kanyang ama't ina, nagsasama sila ng kanyang asawa, at sila'y nagiging isa. ²⁵ Kapwa hubad noon ang lalaki at ang babae, ngunit hindi sila nahihiya.”)
- Anong relasyon mayroon sina Adan at Eva sa iba pang mga nilikha ng Diyos? Lahat ba ng pangangailangan nila Adan ay naroroon na? Mayroon bang sapat na pagkain sina Adan? (**Genesis 1:29-30** ²⁹ Ibinibigay ko

rin sa inyo ang lahat ng uri ng halamang nagkakabinhi at mga bungangkahoy bilang pagkain ninyo. ³⁰ Ang lahat ng halamang luntian ay ibinibigay ko naman sa lahat ng hayop sa ibabaw ng lupa at sa lahat ng mga ibon.” At ito nga ang nangyari.”)

Panuto para sa Pasiliteytor: Ipakita ang **TULONG SA PAGPAPASILITA** Larawan # 1: Ang Panimula: Pagkakalikha at tulungan ang mga kalahok na makita perpekto ang kalalagayan ng tatlong relasyon bago mahulog sa pagkakasala ang tao

Ang Pagkakahulog sa Kasalanan

Basahin ang **Genesis 3:1-20**.

Dula-dulaan

Panuto para sa Pasiliteytor: Humiling sa dalawang tao na isadula sina Eva at Adan. Bigyan ang dalawang kalahok ng kopya ng dula-dulaan.

“Isang Pag-uusap nina Adan at Eva”

Adan:	(Habang Naghahardin) Alam mo ba, Eva, ang pagtatrabaho sa hardin ay lalong humarap matapos nating galitin ang Diyos ng ating kinain ang bunga ng puno na Kanyang ipinagbawal sa atin!
Eva:	Oo nga! At ang ating mga anak, lagi silang nag-aaway at parang di sila nagkakasundo. Lagi na lang silang nagtatalo. Sana nga lang ay di na lumala pa ang sitwasyon! At itong dahon na kailangan kong isuot, ang pangit-pangit!
Adan:	(Nakikipagtalo) Ganon talaga, hindi natin kayang bumili ng bagong damit, kaya huwag kang magreklamo dyan! (Huminto ng sandali) Hinahanak ko nga yung mga panahon noon, na bumababa ang Diyos sa atin, at nakikipagkwentuhan habang naglalakad tayo sa hardin. Ngayon, parang nagsisipi pa nga yata Siya na naririto pa tayo. At natatandaan mo kung papaanong nakikipaglaro at sinusunod tayo ng mga hayop? Ngayon, takot na sila at lumalayo na sa atin!
Eva:	Oo nga, at nangangagat na sila! Hay naku, ayoko talaga ng ahas! Hindi nga ako makapaniwala na pinakinggan ko ang payo na mula sa isang ahas! Kaya ang lahat ng gulong ito ay dahil sa ahas na yan, eh!
Adan:	Anong ahas ka dyan, ikaw ang may kasalanan! Di ka talaga gumawa ng tama! At ang mali ko ay bakit ako nakinig sa payo ng isang taong nakinig sa payo ng ahas? Ikaw talaga ang may kasalanan ng lahat ng ito, eh!
Eva:	Kung makasisi ka, wagas ah! Wag na wag mo akong masisisi dyan. Ikaw ang may kasalanan ng lahat na ito! (Hihinto! Malungkot na magsasalita) Pasensya ka na, patawarin mo ako. Hindi nakakatulong ang aking pagsigaw at paninisi sa iyo. Adan, sa iyo bang palagay ay babalik pa ang tulad ng dati nating buhay?
Adan:	Alam mo, Eva, hindi ko talaga alam. Tanging Diyos lang ang makaka-ayos ng gulong ito!
Eva:	Ano ba kayo — ano na naman yan? (Sumisigaw, tumatakbo) Itigil n’yo nga iyang pag-aaway nyong dalawa! Itigil n’yo yan. Naririnig n’yo ba ako? Isusumbong ko kayo sa iyong tatay, at siguradong lagot kayong dalawa dahil hindi siya matutuwa sa inyo!
Adan:	(Babalik sa paghahardin, bugtong-hininga) Trabaho na naman, wala nang katapusan, hay naku ...

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Mula sa dula sa ating nabasa mula sa Biblia, ano ang ilang mga problema na kinakaharap ng tao bilang bunga ng pagkakahulog sa kasalanan?

- Basahin ang **Genesis 3:8, 10** ⁹ *Nang dapit-hapon na, narinig nilang naglalakad sa halaman ang Panginoong Yahweh, kaya't nagtago sila sa mga puno.* ¹⁰ *"Natakot po ako nang marinig kong kayo'y nasa halaman; nagtago po ako sapagkat ako'y hubad," sagot ng lalaki.* – **Ano ang nangyari sa relasyon ng tao sa Diyos ng mahulog sa pagkakasala ang tao?**
- Basahin ang **Genesis 3:12** *"Kasi, pinakain po ako ng babaing ibinigay ninyo sa akin," tugon ng lalaki.* – **Ano ang nangyari sa relasyon ng tao sa isa't-isa nang mahulog sa pagkakasala ang tao?**
- Basahin ang **Genesis 3:15** *"Kayo ng babae'y aking pag-aawayin, binhi mo't binhi niya'y lagi kong paglalabanin. Ang binhi niya ang dudurog sa iyong ulo, at sa sakong niya'y ikaw ang tutuklaw."* – **Ano ang nangyari sa relasyon ng tao sa iba pang mga nilikha ng Diyos matapos mahulog sa pagkakasala ang tao?**

Nang mahulog ang tao sa pagkakasala, ang kasamaan ay pumasok sa mundo; hindi lamang ang kasamaang moral, kundi maging ang pisikal na kasamaan din. Bago magkasala ang tao, mayroong sapat na pagkain, walang lindol, pagbaha, o tag-gutom. Bilang bunga ng pagkakasala, lahat ng mga ito ay atin nang nararanasan.

Ang pagkakahulog ng tao sa kasalanan ay sumira sa tatlong mga relasyon.

Panuto para sa Pasiliteytor: Ipakita ang **TULONG SA PAGPAPASILITA** Larawan # 2: Ang Pagkakahulog sa Kasalanan at tulungan ang mga kalahok na makita ang pinsalang idinulot ng kasalanan sa mga relasyong ito.

Ang Misyon

Ang sunod na yugto ng kwento sa pagitan ng Diyos at ng Kanyang nilikha ay matatagpuan sa pagitan ng pagkakahulog ng tao sa kasalanan at hanggang sa dulo ng Matandang Tipan.

Panuto para sa Pasiliteytor: Ipakita sa buong klase ang malaking bahagi ng Biblia na iyong tinutukoy na Misyon ng Diyos.

Ito ang yugto na Hinanap ng Diyos ang kanyang mga tao. Siya ay may pagnanasang maipanumbalik ang mga nasira.

ABRAHAM – Basahin ang **Genesis 12:1-3** *"Sinabi ni Yahweh kay Abram, "Lisanin mo ang iyong bayan, ang tahanan ng iyong ama at mga kamag-anak, at pumunta ka sa bayang ituturo ko sa iyo."* ² *Pararamihin ko ang iyong mga anak at apo at gagawin ko silang isang malaking bansa. Pagpapalain kita, at gagawin kong dakila ang iyong pangalan at ikaw ay magiging pagpapala sa marami.* ³ *Ang sa iyo'y magpapala ay aking pagpapalain, at ang sa iyo'y sumumpa ay aking susumpain; sa pamamagitan mo, lahat ng mga bansa sa daigdig ay aking pagpapalain."* Sa seksyong ito ay tinawag ng Diyos si Abraham at Kanyang pinag-pala siya. **Bakit pinagpala ng Diyos si Abraham? (Nais ng Diyos na pagpalain ang mga bansa.)** Sa isang siping ito, makikita natin ang plano ng Diyos na iligtas ang buong mundo o pagpalain ang buong mundo. Sa pamamagitan ng Kanyang Iglesia, nais ng Diyos na pagpalain ang mga bansa.

MOSES – Ang Diyos ay nagbigay sa mundo ng 10 Utos upang ating malaman paano ipanumbalik ang mga relasyon.

- Ang batas ba na ibinigay ng Diyos ay sumasakop lamang sa mga espiritwal na mga bagay, o sumasakop din ito sa ating mga relasyon sa iba at ating kapaligiran?

Ang unang 4 na mga utos ay magpapanumbalik ng ating relasyon sa Diyos. Anong relasyon ang nais ipanumbalik ng natitirang 6 pa na mga utos? (ang ating relasyon sa isa't-isa). Ang buong kautusan ay sumasakop sa ating relasyon sa Diyos (**Exodo 21:3** *"Kung ang alipin ay walang asawa nang bilhin, aalis siyang walang asawa. Ngunit*

kung may asawa siya nang mabili, kasama niya sa pag-alis ang kanyang asawa.”), sa ating relasyon sa isa’t-isa (Hal. **Exodo 21:12** “Sinumang manakit at makapatay sa kanyang kapwa ay dapat ring patayin.”), at sa ating relasyon sa iba pang nilikha ng Diyos (**Exodo 23:10-12** ¹⁰ “Anim na taon ninyong tatamnan ang inyong mga bukirin at anim na taon din ninyong aanihin ang bunga. ¹¹ Sa ikapitong taon, huwag ninyo itong tatamnan at huwag din ninyong aanihin ang anumang tutubo roon. Bayaan na ninyo iyon sa mga kapatid ninyong mahirap, at ang matira ay ipaubaya na ninyo sa mga mailap na hayop. Ganoon din ang gagawin ninyo sa inyong mga ubasan at taniman ng olibo. ¹² “Anim na araw kayong magtatrabaho, ngunit sa ikapitong araw ay titigil kayo sa paggawa upang makapahinga rin ang inyong mga baka, asno, alipin at ang mga manggagawang dayuhan.”). May mga espisipikong batas na makakatulong sa tao na manatiling malusog (Hal. **Leviticus 13** “**Tuntunin tungkol sa mga Sakit sa Balat**”) at ipinapakita nito paano natin dapat pakitunguhan ang isa’t-isa (Hal. **Exodo 23:1-9** ““Huwag kayong gagawa ng anumang pahayag na walang katotohanan. Huwag kayong magsisinungaling para lamang tulungan ang isang taong may kasalanan. ² Huwag kayong makikiisa sa karamihan, sa paggawa ng masama o sa paghadlang sa katarungan. ³ Ngunit huwag rin ninyong kikilingan ang mahihirap dahil lang sa kanilang kalagayan. ⁴ “Kung makita ninyong nakawala ang baka o asno ng inyong kaaway, hulihin ninyo ito at dalhin sa may-ari. ⁵ Kapag nakita ninyong nakabuwal ang asno ng inyong kaaway dahil sa bigat ng dala, tulungan ninyo ang may-ari upang ibangon ang hayop. ⁶ “Huwag ninyong pagkakaitan ng katarungan ang mahihirap. ⁷ Huwag kayong magbibintang nang walang katotohanan. Huwag ninyong hahatulan ng kamatayan ang isang taong walang kasalanan; paparusahan ko ang sinumang gagawa ng ganoon. ⁸ Huwag kayong tatanggap ng suhol sapagkat ang suhol ay bumubulag sa tao sa katuwiran at ikinaapi naman ng mga walang sala. ⁹ “Huwag ninyong aapihin ang mga dayuhan; naranasan na ninyo ang maging dayuhan sapagkat kayo man ay naging dayuhan din sa Egipto.”) Ang ating Diyos ay hindi lamang nag-aalala sa ating espiritwal na buhay. Siya rin ay nag-aalala sa lahat ng aspeto ng ating buhay. Ito ang dahilan kung bakit Niya nilikha ang mga batas para sa bawat erya na nasira ng kasalanan.

Basahin ang **Deuteronomio 28:1-14** ““**Kung susundin lamang ninyo si Yahweh na inyong Diyos at tutuparin ang kanyang mga utos**, gagawin niya kayong pinakadakila sa lahat ng mga bansa sa balat ng lupa. ² Mapapasa-inyo ang lahat ng mga pagpapalang ito kung susundin ninyo ang Diyos ninyong si Yahweh. ³ “**Pagpapalain niya kayo sa inyong mga bayan at sa inyong mga bukid.** ⁴ “Pagpapalain niya kayo ng **maraming anak, masaganang ani sa inyong lupain, at maraming alagang hayop.** ⁵ “Pagpapalain niya ang **imbakan ng inyong inaning butil** at ang mga **pagkaing** nagmumula roon. ⁶ “Pagpapalain niya kayo **sa lahat ng inyong gagawin.** ⁷ “Ang mga **kaaway** na magtatangkang lumaban sa inyo **ay matatalo** ninyo sa tulong ni Yahweh. Sasalakayin nila kayo ngunit magkakanya-kanya sila sa pagtakas. ⁸ “Pagpapalain niya ang inyong **mga kamalig at lahat ng inyong gawain**; pagpapalain niya kayo sa lupaing ibibigay niya sa inyo. ⁹ “Tulad ng pangako ni Yahweh, kayo’y **gagawin niyang isang bansang matatag** at nakalaan sa kanya kung susundin ninyo siya at tutuparin ang kanyang mga tuntunin. ¹⁰ Sa ganoon makikita ng lahat ng bansa na kayo’y kanyang bayan, at matatakot sila sa inyo. ¹¹ **Pasasaganain niya kayo sa lahat ng bagay** pagdating ninyo sa lupaing ibibigay niya sa inyo. **Pararamihin niya ang inyong anak, at mga hayop, at pasasaganain ang ani** ng inyong bukirin. ¹² Bubuksan niya ang langit upang **ibuhos sa inyo ang ulan** sa kapanahunan. Pagpapalain nga niya kayo sa lahat ng inyong gagawin. Dahil dito, **hindi kayo mangungutang**, sa halip, kayo pa ang magpapautang sa ibang bansa. ¹³ **Gagawin kayo ng Diyos ninyong si Yahweh na pinuno** ng mga bansa, at hindi tagasunod. **Uunlad kayo at hindi mabibigo** kung susundin ninyong mabuti ang kanyang mga utos na ibinibigay ko sa inyo ngayon. ¹⁴ Huwag ninyong lalabagin ang alinman sa sinasabi ko sa inyo. Huwag kayong lilihis sa kanan o sa kaliwa. Huwag kayong tatalikod kay Yahweh ni sasamba o maglilingkod sa mga diyus-diyosan.”

- Ano ang sinasabi ng Diyos na magiging kahihinatnan kung ang Kanyang mga tao ay susunod sa mga batas na ito?
- Ang mga pagpapala bang ipinangako ng Diyos na Kanyang ibibigay ay pawang mga espiritwal na mga bagay lamang, o ang mga ito ay mga pagpapalang pangpisikal din sa ating buhay?

Ang Diyos ay nagtayo ng mga hari at mga propeta, ngunit pauli-ulit na dumanas ang bansang Israel ng kahirapan at giyera dahil sila’y tumalikod sa Diyos at di nila sinunod ang Kanyang mga utos.

Basahin ang **II Cronica 7:14** “ngunit kung ang bayang ito na nagtataglay ng aking karangalan ay **magpakumbaba, manalangin, hanapin ako at talikuran ang kanilang kasamaan, papakinggan ko sila** mula sa langit. **Patatawarin ko sila** sa kanilang mga kasalanan at muli kong **pasasaganain ang kanilang lupain.**”

- Sino ang tinatawag ng Diyos na magpakumbaba at manalangin? (*Hindi lahat ng tao, ang lahat ng KANYANG MGA TAO lamang — Sino ang mga ito sa ngayon? (Ang mga Kristiano)*)
- Ano ang sinabi ng Diyos na mangyayari kung tayo ay susunod? (*Pasasaganain ng Diyos ang ating lupain*) Ito ay tutuo pa rin hanggang ngayon. Hindi lamang ito nangangahulugang ating makikitang nangaliligtas ang mga tao. Ang talatang ito ay magdadala ng kagalingan sa tatlong mga relasyon—sa ating relasyon sa Diyos, sa ating relasyon sa isa’t-isa, at sa ating relasyon sa iba pang mga nilikha ng Diyos.

Ang Krus

Hindi po lamang ito ang pinakakamangha-manghang bahagi ng kwento, ito rin ang pinaka mahalaga. Sa karamihan ng mga relihiyon, ang mga tao ay kailangang maghandog ng sakripisyo o magsakripisyo mismo upang mabigyan kasiyahan ang mga diyos. Sa Kristianismo, ang Diyos na labis na nagmamahal sa tao ay nagmahal sa pamamagitan ng pagpapadala ng Kanyang bugtong na Anak upang mamatay para sa ating mga kasalanan.

Ngnuit ating basahin ang **Colossas 1:19-20**. At ating sagutin ang tanong, ‘Bakit namatay sa Jesus?’ “¹⁹ *Sapagkat minarapat ng Diyos na ang buo niyang kalikasan ay manatili sa Anak,* ²⁰ *at sa pamamagitan ng Anak, niloob ng Diyos na* **ang lahat ng bagay, maging sa langit o sa lupa ay ipagkasundo sa kanya.** *Nakamtan ang kapayapaan sa pamamagitan ng dugo ng kanyang Anak na inialay sa krus.*”

- **Upang Ipanumbalik ang Lahat ng mga Relasyon.**

Panuto sa Pasiliteytor: Ipakita ang **TULONG SA PAGPAPASILITA** Larawan # 3: Ang Pagpapanumbalik at ipaliwanag sa mga kalahok na si Jesus ay dumating upang ipanumbalik ang lahat ng bagay na nasira ng kasalanan. Ganon pa man, hindi lahat ay magiging perpekto hanggang sa katapusan ng buong kwento.

Ang Panginoong Jesus ay nag-iwan sa atin ng Dakilang Komisyon. Tayo ay responsible hindi lamang na ating makitang nangaliligtas ang mga tao, nais ng Diyos na ating idisipulo sila. Ang pagdidisipulo ng mga Kristiano ay nangangahulugang ating tinutulungan ang mga bansa na sumunod sa layunin ng Diyos sa lahat ng erya ng ating buhay na ipinanumbalik ni Jesus ng S’yay’y unang dumating.

Ang Pagpapanumbalik o Ang Pagbabalik

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Basahin ang **Pahayag 21:1-7** “Pagkatapos nito, nakita ko ang isang bagong langit at isang bagong lupa. Wala na ang dating langit at lupa, wala na rin ang dagat. ² At nakita ko ang Banal na Lungsod, ang bagong Jerusalem na bumababa mula sa langit buhat sa Diyos, gaya ng isang babaing ikakasal. Siya’y nakabihis at nakahanda sa pagsalubong sa kanyang mapapangasawa. ³ Narinig ko ang isang malakas na tinig mula sa trono, “Tingnan ninyo, ang tahanan ng Diyos ay nasa piling na ng mga tao! **Maninirahan siyang kasama nila,** at sila’y magiging bayan niya. **Diyos mismo ang makakapiling nila at siya ang magiging Diyos nila.** ⁴ At papahirin niya ang bawat luha sa kanilang mga mata. Wala nang kamatayan, dalamhati, pagtangis, at paghihirap sapagkat lumipas na ang dating mga bagay.” ⁵ Pagkatapos ay sinabi ng nakaupo sa trono, “Pagmasdan ninyo, **ginagawa kong bago ang lahat ng bagay!**” At sinabi niya sa akin, “Isulat mo, sapagkat maaasahan at totoo ang mga salitang ito.” ⁶ Sinabi rin niya sa akin, “**Naganap na!** Ako ang Alpha at ang Omega, ang simula at ang wakas. Ang sinumang nauuhaw ay bibigyan ko ng tubig na walang bayad mula sa bukal na nagbibigay-buhay. ⁷ Ito ang makakamtan ng magtatagumpay: ako’y magiging Diyos niya at siya nama’y magiging anak ko.”

- Sa katapusan, anong relasyon mayroon ang tao sa Diyos?
- Ano ang relasyon ng tao sa kanyang kapwa?

- Ano ang relasyon ng tao sa iba pang nilikha ng Diyos? Magkakaroon ba ng sapat na pagkain? Magkakasakit pa ba tayo?

Panuto sa Pasiliteytor: Ipakita ang **TULONG SA PAGPAPASILITA** Larawan # 4: Ang Pagpapanumbalik o Ang Pagbabalik at tulungan ang mga kalahok na sa pagbabalik ni Jesus, lahat ng mga relasyon ay buo nang naipanumbalik sa kung paano ito nilayon ng Diyos mula ng pasimula.

Konklusyon

Ito ang buong kwento—ang kamangha-manghang kwento mula sa pasimula hanggang sa katapusan nang kung paano nilikha ng Diyos ang isang perpektong mundo; ng paano pumasok ang kasalanan sa mundo at winasak ang ating relasyon sa Diyos, relasyon sa isa’t-isa, at sa kalikasan; ng paano minahal ng Diyos ang tao na Kanyang isinugo ang Kanyang bugtong na Anak upang ipanumbalik ang mga relasyon sinira ng kasalanan; at paano pagdating ng isang araw ay muling gagawing bago ng Diyos ang lahat ng mga bagay.

Labis kang mahal ng Diyos. Kanyang ipinadala ang Kanyang Anak para mamatay sa para sa iyo upang ikaw ay magkaroon ng relasyon sa Kanya, at ng magandang relasyon sa iyong kapwa, at sa Kanyang kalikasan.

Lesson 2: Ang Tao ay Mahalaga sa Diyos

Pangunahing Ideya

Ang lahat ng tao ay nilikha sa wangis ng Diyos at napakahalaga sa Kanya. Kailangan nating pakitunguhan ang bawat isa, na sila'y mahahalagang mga nilikha ng Diyos.

Gagamiting Materyales

1. Talaan ng Kalahok (OPSYONAL):
  - a. Gawa sa wangis ng Diyos (1 kopya para sa bawat grupo)

Panimula

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Sa Congo, may ilang mga iglesia ang nagsimulang umabot sa mga babaeng ng kanilang mga sarili sa pakikipagtalik, sa pamamagitan ng pagpapatuloy sa kanila sa iglesia at pagtuturo sa kanilang manahi. Ang mga babaeng ito ay sa kalsada na tumitira dahil sila'y nangabuntis bago pa sila ikasal at dahil sila'y pinalayas na ng kani-kanilang mga pamilya.

- Sa inyo bang palagay, tama o mabuting grupo ba ito na dapat tulungan ng iglesia?
- Mayroon bang ibang grupo na sa inyong palagay ay dapat pagtuunan ng pansin ng iglesia upang tulungan sa halip na itong mga babae na ito?

Ginawa sa Wangis ng Diyos

MALAKING GRUPO O MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN (TALAAN NG KALAHOK)

Basahin ang **Genesis 1:26-27** ²⁶*Pagkatapos, sinabi ng Diyos: "Ngayon, likhain natin ang tao ayon sa ating larawan, ayon sa ating wangis. Sila ang mamamahala sa mga isda, sa mga ibon sa himpapawid at sa lahat ng hayop, maging maamo o mailap, malaki o maliit."* ²⁷*Nilalang nga ng Diyos ang tao ayon sa kanyang larawan. Sila'y kanyang nilalang na isang lalaki at isang babae,"*

- Paano naging kakaiba ang tao mula sa iba pang mga nilikha ng Diyos? Ano ang ginamit ng Diyos na modelo para sa tao?
- Anong mga katangian ng diyos na iyong makikita sa tao? Ating kilalanin ang mga ito.

Basahin ang **Awit 139:13-16** ¹³*Ang anumang aking sangkap, ikaw, O Diyos, ang lumikha, sa tiyan ng aking ina'y hinugis mo akong bata.* ¹⁴*Pinupuri kita, O Diyos, marapat kang katakutan, ang lahat ng gawain mo ay kahanga-hangang tunay; sa loob ng aking puso, lahat ito'y nakikintal.* ¹⁵*Ang buto ko sa katawan noong iyon ay hugisin, sa loob ng bahay-bata doo'y iyong napapansin; lumalaki ako roong sa iyo'y di nalilihim.* ¹⁶*Ako'y iyong nakita na, hindi pa man isinilang, batid mo kung ilang taon ang haba ng aking buhay; pagkat ito'y nakatitik sa aklat mo na talaan, matagal nang balangkas mong ikaw lamang ang may alam."*

- Ano ang sinasabi ng siping ito patungkol sa kahalagahan ng tao?
- Sa inyong palagay ba ay sa iilang tao lamang tumutukoy ang siping ito o sa lahat? Bakit?

Tayo ay Dinisenyo ng Diyos, maingat Niya tayong ginawa, at Kanya nang isinulat ang lahat ng ating mga araw sa isang aklat. Hindi tayo basta lumitaw na lamang, sa halip ay ginawa ng Diyos ang bawat isa.

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Basahin ang **Juan 3:16**

- Ano ang ginawa ng Diyos upang maipanumbalik ang mundo sa Kanya?

- Ang Diyos ba ay nagpakamatay sa atin dahil tayo ay mabubuti? (*Kung hindi sigurado ang mga kalahok, tingnan ang **Roma 5:8.***)
- Kung ang Diyos ay handang ipadala ang Kanyang bugtong na Anak upang mamatay para sa atin, gaano kahalaga ang tao para sa Kanya?
- Ano ang ibig sabihin nito sa ating pakikitungo sa ibang mga tao?

Ibuod: Sa mga talatang ito, ating makikita na maliwanag na iniisip ng Diyos na napakahalaga ng mga tao. Kanyang nilikha ang mga ito sa Kanyang wangis—ang bawat isa ay nilikha at ginawa sa sinapupunan ng ating mga ina. Siya’y labis na nag-aaruga sa tao na Kanyang ipinadala ang Kanyang bugtong na anak upang mamatay para sa atin.

Muli nating isipin ang iglesia na umabot sa mga babaeng nagbebenta ng kanilang katawan.

- Ang mga kaisipan bang ating natalakay ay nakatulong na ating maunawaan bakit kanilang piniling tulongan ang mga babaeng ito?

PERSONAL NA PAGMUMUNI-MUNI

Ang bawat isa sa atin ay mahalaga sa Diyos. Maging ang bawat isang tao sa inyong komunidad. Maglaan ng panahon upang tahimik na paka-isipin ang iyong pagtrato sa iba. Iyo bang natatrato ang mga natatalo o talunan sa iyong komunidad na pagtatanong parang ang Diyos ang nagpapahalaga sa kanila.

Pag-aaral ng Isang Kaso: Ang Unang Iglesia

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Ang mga Kristiano sa unang Iglesia ay nauunawaan na ang tao mahalaga. Nang panahong iyon, ang tao ay naniniwala na ang mga diyos ay naglalaban-laban para sa superyoridad at kanilang hinihingi na maghandog ang mga tao upang maiwasan ang kaparusahan na maaaring ibigay ng mga diyos sa tao. Ang mga Kristiano, sa kabilang banda naman ay nauunawaan ang tunay na Diyos ay kakaiba. S’ya ang nagsakripisyo para sa tao, nang Kanyang isinugo ang nag-iisa Niyang Anak upang mamatay para sa kanila (**Juan 3:16**). Ang paniniwalang ito ay nangangahulugan na ang bawat isang tao ay may dakilang kahalagahan at halaga. Ang pagka-unawa sa pambihirang pag-ibig ng Diyos sa mundo at sa sangkatauhan ang gumabay sa unang Iglesia na salungatin ang mga pangkaraniwan nang nakagawian tulad ng pagpapalaglag ng mga sanggol mula sa sinapupunan ng isang ina at pagpapapatay sa mga nailuwal nang mga sanggol. Nang panahong iyon, kung ang ipinanganak na sanggol ay babae, kadalasan ay iniinwan na lamang ito sa lansangan upang mamatay. Ngunit, ang mga kristiano ay naka-uunawa na ang bawat buhay—may kapansanan man, hindi pa ipinapanganak, lalaki o babae, alipin o marangal na tao—ay labis-labis na napakahalaga sa Diyos. Kanilang inililigtas ang mga babaeng sanggol mula sa lansangan at palalakin ang mga ito na parang sarili nilang mga anak.

Ang unang Iglesia ay naniniwala rin na dahil ipinamalas o ipinadama ng Diyos ang Kanyang pag-ibig sa pamamagitan ng pagsasakripisyo ng Kanyang sariling buhay para sa atin, kaya, kanilang namang inilagay sa kanilang mga balikat ang tungkulin na mapaglingkuran na may pagsasakripisyo ang ibang mga tao. Ang mga taga-sunod ng Panginoong Jesus ay naka-uunawa na dapat silang maging mahabagin at maawain sa lahat ng tao sa katulad na paraang tulad ng habag at awa ng Diyos sa tao.

Nang panahon ding iyon, ang “*cholera epidemic*” ay kumalat. Kung ikaw ay nagbigay ng tubig sa isang tao na may “*cholera*,” ang pag-asa na sila’y manatiling buhay ay napakataas. Kung walang tubig, sila’y mangamamatay. Ganun pa man, ang “*cholera*” ay napakabilis makahawa. Dahil kinatatakutan ng mga Romano ang sakit na ito, kapag nakita nilang may ganitong sakit ang isang tao ay kaagad-agad nila itong itatapon sa lansangan upang mamatay, sa halip na kanilang bigyan ito ng tubig. Ang buhay ng tao ay hindi mahalaga para sa kanila. Ngunit ang mga Kristiano ay kakaiba. Sa katunayan, kanilang pinupuntahan ang mga taong may “*cholera*” upang dalhan ng maiinom na tubig at pangalagaan sila. Kanilang pinaniniwalaan ang paglilingkod na may pagsasakripisyo at ang

pagiging maawain. Marami ang mga nangamatay, ngunit sa pamamagitan ng kanilang pagpapamalas ng pag-ibig, ang bilang ng mga kristiano ay napakabilis na dumami.

PERSONAL NA PAGMUMUNI-MUNI

Tahimik na paglaan ng panahon upang isipin ang kwentong ito.

Hilingin sa Diyos na iyong makita paano mo pinakikitunguhan ang iba.

- Iyo bang pinakikitunguhan ang iba gaya ng pakikitungo ng Diyos na sila'y mahalaga na handa Siyang mamatay para sa kanila?
- Iyo bang pinakikitunguhan ng mahusay ang iilan at ang iba ay hindi na?

Hilingin sa Diyos na patawarin ka sa mga pagkakataong hindi mo napakikitunguhan ang iba na kalugod-lugod sa Diyos. Hilingin sa Diyos na iyong makita paano Niya tinitingnan ang tao.

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN (TALAAN NG KALAHOK)

- Sino-sino ang ilang mga taong kalimitan ay mababa ang tingin sa kanila?
- Ano ang ilang mga paraan upang iyong maipamalas sa tao na sila'y mahalaga sa Diyos?

Aralin 3: Mahalin ang Diyos at Mahalin ang Iyong Kapwa

Pangunahing Ideya

Tayo ay tinawag ng Diyos na ating mahalin ang ating kapwa bilang ating paraan ng pagmamahal sa Diyos. Ating maipapakita ang ating pagmamahal sa ating kapwa sa pamamagitan ng ating pag-abot sa kanilang pangangailangan.

Gagamiting Materyales

1. TULONG SA PAGPAPASILITA:

- Dula-dulaan tungkol sa Papel ng Ebanghelista (3 kopya)

Panimula – Ang Papel ng Ebanghelista - Dula

DULA-DULAAN

Panuto para sa Pasiliteytor: Pumili ng tatlong kalahok upang isadula ang papel ng ebanghelista. Bigyan sila ng kopya ng dula mula sa **TULONG SA PAGPAPASILITA** -Ang Papel ng Ebanghelista - Dula.

Panimula ng Tagapag-Salaysay: Minsan, ang mga Kristiano ay mayroong makitid na pananaw tungkol sa

Ebanghelyo. Kanilang naunawaan na ang pagkilala o pagtanggap kay Jesus ay isang buhay at kamatayang uri ng pagpapasya, ngunit hindi nila nauunawaan ang isang banda pa nito. Kapag sila'y bulag sa pangangailangan ng kanilang kapwa, ang kanilang mensahe ay nawawalan ng halaga kung tutuusin....

Ngayon, bibisita tayo sa isang napakahirap na tahanan. Ang tanging nakatira (PSP – Pulubing Sakitin Persona o “Poor Sick Person” sa ingles) ay may sakit at nakaratay sa higuan. Ang bisita, (EV – ebanghelita) isang kristianong ebanghelista, na may kampanya na bumisita sa bawat bahay, ay dumating sa bahay.

EV: Tao po, tao po! May tao po ba? Maaari po ba akong tumuloy? (Pumasok sa bahay)

PSP: (Nanghihina) Nandito ako . . .

EV: Magandang araw po. Ako po si _____ mula po ako sa _____ na simbahan. Ako po sumadya sa iyo upang imbitahan kayong dumalo sa aming iglesia. Ang Panginoon ay labis po kaming pinagpapala ng mga makapangyarihan panunumbalik ng sigla para sa Kanya. Alam ko po na ayaw ninyong palampasin ang pagkakataong ito.

PSP: (Umungol sa sakit, nagsalita ng paputol-putol) Hi...hindi aaaako makapupupunta... hi...hindi aaako makatatatayo sasasa aaaaking kama. . . nanapakakahina ko papara gugumalaw... wawala na aaakong tratabaho... wawala nga aaakong papambibili ng gagagamot... at papapagkain... at papapambabayad ng uuupa ng babahay...

EV: Malalaking problema nga po iyan, pero may kilala po ako na may kasagutan sa lahat ng problema ng buhay. Tinanggap n'yo na po ba si Jesucristo bilang inyong personal na Taga-pagligtas?

PSP: (Nanghihina) Iliniwan na aaako ng aaaking papamilya at mga kakaibigan nang aaako ay nagnagkasakit at nananawalan na ng tatatrabaho... Maaaari ba aaakong tututulungan ng sisisinuman mumula sa ig-les-ia n'yo? Nananakikiki-usap aaaako, pwede ba?

EV: Ang pinakamagandang tulong na makukuha mo ay mula dito sa maliit na babasahing ito. Ipinapaliwanag nito ang plano ng Diyos para sa iyong buhay. Alam mo, hindi Niya kalooban na ikaw ay nakaratay lamang dito sa iyong higuan! Tanggapin mo ito, basahin n'yo po, tapos ipanalangin n'yo ang panalangin ng isang makasalan na makikita mo sa babasahing ito, at tapos, manampalataya po kayo!

PSP: (Mas nanghihina) Hihihindi ko kakakaya... nanghihina ako... (Huminto sa pagsasalita, humigang hindi gumagalaw)

EV: (Pinulsuhan) Buhay pa! Purihin ang Diyos, buti na lang na tamang tama ang dating ko. Mawiwitnesan ko pa! Iiwan ko po itong babasahin. O sige po, (Malakas na binigkas malapit sa tainga ng PSP) ako'y aalis na po para makapahinga kayo. Pupunta pa po ako sa ibang mga bahay. Ipapanalangin po naming kayo. Tandaan po ninyo, si Jesus ang sagot (Umalis na)

PSP: (Pinagmasdang umalis ang EV, umuungol sa sakit) Ahhhhhhhhhhh.....

(Wala nang anumang ginawa – o anumang mang nararapat na gawin para sa sitwasyon)

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Ano ang nangyari sa dulang ito?
- May nakita na ba kayong ganito o kilalang tao na ganito magbahagi ng ebanghelyo?
- Gaano ito katagumpay sa matagalang panahon?
- Paano mo ito maihalintulad sa paraan ng pagmiministeryo ni Jesus?

Ang Kasulatan ay maliwanag na nagsasaad na ang Diyos ay may malasakit sa nasasaktan at mga nangangailangang mga tao—at dapat tayong maging ganun din. Isa sa pinakamahusay na pahiwatig o 'clues' upang maunawaan natin ang puso ng Diyos para sa tao ay matatagpuan natin sa mga utos ng Panginoong Jesus.

Ang Dakilang Utos

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteyor: Isulat ang mga talata sa pisara o poster. Pahintulutan ang bawat grupo na basahin ang bawat talata at sagutin ang mga sumusunod na mga tanong.

Basahin ang mga sumusunod na mga talata. Ano ang dalawang bagay na iniuutos sa ating gawin?

Mateo 22:36-40 ³⁶“Guro, alin po ang pinakamahalagang utos sa Kautusan?” tanong niya. ³⁷Sumagot si Jesus, **“Ibigin mo ang Panginoon mong Diyos nang buong puso mo, buong kaluluwa mo, at buong pag-iisip mo.”** ³⁸Ito ang pinakamahalagang utos. ³⁹Ito naman ang pangalawa: **“Ibigin mo ang iyong kapwa** gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili. ⁴⁰Sa dalawang utos na ito nakasalalay ang buong Kautusan ni Moises at ang katuruan ng mga propeta.”

Lucas 10:27 “Sumagot ang lalaki, **“Ibigin mo ang Panginoon mong Diyos nang buong puso mo, buong kaluluwa mo, buong lakas mo, at buong pag-iisip mo;’** at **“Ibigin mo ang iyong kapwa** gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili.”

Basahin ang mga sumusunod na mga talata. Ang mga talatang ito ay bumabanggit lamang sa isa sa mga utos na nasa itaas. Alin ito sa dalawa?

Mateo 7:12 **“Gawin ninyo sa inyong kapwa** ang nais ninyong gawin nila sa inyo. Ito ang buod ng Kautusan at ng mga isinulat ng mga propeta.”

Roma 13:9 “Ang mga utos gaya ng, “Huwag kang mangangalunya; huwag kang papatay; huwag kang magnanakaw; huwag mong pagnanasaang maangkin ang pag-aari ng iba;” at alinmang utos na tulad ng mga ito ay nauuwing lahat sa iisang utos, **“Ibigin mo ang iyong kapwa** gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili.”

Galatia 5:14 “Sapagkat ang buong Kautusan ay nauuwi sa isang pangungusap, **“Ibigin mo ang iyong kapwa** gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili.”

PAG-UULAT NG LAHAT

Ano ang dalawang utos na ating nakita sa unang mga talata?

- **Mahalin ang Diyos**
- **Mahalin ang Kapwa**

Ayon kay Jesus, alin ang higit na mahalaga sa dalawang utos? (Basahin muli ang **Mateo 22:37-38**)

- **Mahalin ang Diyos**

Nang ibinuood ang mga Batas at mga Propeta sa isa sa dalawang dakilang utos, ano ito?

- **Mahalin ang Kapwa**

Sa inyong palagay, bakit pinili o pinayagan ni Jesus (si Pablo) na ibuod ang lahat ng Kautusan at mga Propeta sa pamamagitan ng utos na ito: Mahalin ang iyong kapwa?

- *Kung hindi nila mabanggit na ating naipapakita ang ating pagmamahal sa Diyos sa pamamagitan ng ating aksyon para sa iba, balikan ang tanong na ito mamaya sa dulo ng aralin.*

Pagmamahal sa ating Kapwa

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Basahin ang **I Juan 3:17**, **I Juan 4:20**, at **Santiago 1:27**.

I Juan 3:17 “Kapag nakita ng isang maykaya sa buhay ang kanyang kapatid na nangangailangan, at pinagkaitan niya ito ng tulong, masasabi bang siya’y umiibig sa Diyos?”

I Juan 4:20 “Ang nagsasabing, “Iniibig ko ang Diyos,” subalit napopoot naman sa kanyang kapatid ay sinungaling. Kung ang kapatid na kanyang nakikita ay hindi niya magawang ibigin, paano niya maiibig ang Diyos na hindi niya nakikita?”, at

Santiago 1:27 “Ang relihiyon na dalisay at walang dungis sa harap ng ating Diyos at Ama ay ito: pagtulong sa mga ulila at sa mga biyuda sa kanilang kahirapan, at pag-iingat sa sarili upang huwag mahawa sa kasamaan ng mundong ito.”

- Ano ang itinuturo ng mga talatang ito patungkol sa ating pagmamahal sa ating kapwa?

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Ano ang relasyon ng ating pag-ibig sa Diyos sa ating tugong sa pangangailangan ng mga tao?

- *Kung mahal natin ang Diyos, ating ipapakita ang ating pagmamahal sa pamamagitan ng pagmamahal sa kapwa. Kung ating sinasabi na tayo ay nagmamagah sa Diyos, pero hindi natin namamahal ang ating kapwa, ito ay nagpapakita lamang na hindi natin tunay na mahal ang Diyos.*

Posible ba na ating maipakita ang pagmamahal ng Diyos nang hindi tayo tumutulong sa pangangailangan ng ibang mga tao?

- *Hindi*

Tayo ba ay disipulong maituturing ng Diyos kung hindi tayo nagmiministeryo sa sosyal at pisikal—gaya ng ating pagtulong sa espiritwal—na pangangailangan ng mga tao?

- *Hindi. Kung ating babasahin ang talinghaga tungkol sa Tupa at Kambing, tayo ay maliwanag na nahahati sa ating ginagawa at hindi ginagawa. “Sapagkat ako’y nagugutom at ako’y inyong pinakain; ako’y nauuhaw at ako’y inyong pinainom. Ako’y isang dayuhan at inyong pinatuloy.” (Mateo 25:35). Maliwanag na ipinakita ng Panginoong Jesus sa talinghagang ito na Kaniya tayong inaasahan na umaruga sa pangangailangan ng mga tao sa ating paligid kung tayo nga ay tunay Niyang mga tagasunod.*

Ang Krus

Panuto para sa Pasiliteytor: Gumuhit ng larawan ng Krus sa pisara gaya ng nakikita. Ipaliwanag sa mga kalahok ang larawan.

Ang diagram ay Dinisenyo upang makatulong sa ating matandaan ang prinsipyo sa araling ito.

Ang nakatayong guhit ay nagrerepresenta ng ating relasyon sa Diyos. Ito ay mas malaking guhit.

Ang pahigang guhit ay nagrerepresenta sa ating relasyon sa kapwa. Ang nakahigang linya ay sinusuportahan ng nakatayong linya. Kung wala ang nakatayong linya, ang nakahigang linya ay mahuhulong sa putikan. Ito ay tutuo, di lamang sa larawan kundi sa ating buhay. Kailangan natin ang Diyos upang tayo ay magkaroon ng magagandang mga relasyon.

Sino ang ating Kapwa/Kapitbahay?

Panuto para sa Pasiliteyor: Sa aktibidada na ito, ating basahin ang kwento ng isang mabuting Samaritano habang isasadula naman ito ng iba sa atin. Hilingin ang isa na maging isa sa mga tauhan ng kwento. 7 tao ang kailangan para sa kwento: 1 lalaki, 2 magnanakaw, 1 pari, 1 levita, 1 Samaritano, at 1 tagapag-alaga.

May isang nagtanong sa ating Panginoong Jesus, “Ano ang aking dapat gawin upang aking matanggap ang buhay na walang hanggan?” (o, “paano ako makakarating sa langit?”) Si Jesus ay sumagot ng dalawang bagay ay hinahangad—na mahalín ang Diyos at mahalín ang Kapwa. At pagkatapos ay nagtanong muli ang lalaki ng ganito, “Sino ang aking kapwa o kapitbahay?” At si Jesus at tumugon sa pamamagitan ng ating kwento.

Basahin ang **Lucas 10:30-37** ³⁰ Sumagot si Jesus, “May isang taong naglalakbay mula sa Jerusalem papuntang Jerico. Hinarang siya ng mga tulisan, hinubaran, binugbog, at iniwang halos patay na. ³¹ Nagkataong dumaan doon ang isang paring Judio. Nang makita ang taong nakahandusay, lumihis siya at nagpatuloy sa kanyang paglakad. ³² Dumaan din ang isang Levita, ngunit nang makita niya ang taong binugbog, lumihis din ito at nagpatuloy sa kanyang paglakad. ³³ Ngunit may isang Samaritanong naglalakbay na napadaan doon. Nang makita niya ang biktima, siya'y naawa. ³⁴ Nilapitan niya ito, binuhusan ng langis at alak ang mga sugat at binendahan. Pagkatapos, isinakay niya ang lalaki sa kanyang asno at dinala ito sa bahay-panuluyan upang maalagaan siya doon. ³⁵ Kinabukasan, binigyan niya ng dalawang salaping pilak ang namamahala ng bahay-panuluyan, at sinabi, ‘Alagaan mo siya, at kung higit pa ryan ang iyong magagastos, babayaran kita pagbalik ko.’” ³⁶ At nagtanong si Jesus, “Sa palagay mo, sino kaya sa tatlo ang naging tunay na kapwa ng taong hinarang ng mga tulisan?” ³⁷ “Ang taong tumulong sa kanya,” tugon ng dalubhasa sa kautusan. Kaya't sinabi sa kanya ni Jesus, “Kung gayon, humayo ka at ganoon din ang gawin mo.””

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Kilala ba ng Mabuting Samaritano ang lalaking kanyang tinulungan?
- Ano ang naging tugon ng Mabuting Samaritano sa taong ninakawan at binugbog? Paano o gaano ito kakaiba sa naunang nagdaan?
- Nagpakita ba ang Mabuting Samaritano ng pagmamahal sa kanyang kapwa o kapitbahay? Sapat lang ba ang ginawa ng Mabuting Samaritano o higit pa sa kinakailangan?
- Ano ang itinuturo ng kwentong ito sa atin tungkol sa kung sino ang ating kapwa o kapitbahay?
- Ano ang ating matututunan sa kwentong ito patungkol sa ating pagpapakita ng pagmamahal sa ating kapwa o kapitbahay?

Paglalapad

Paka-isipin ang mga taong lagi mong nakikita. Anong isang bagay ang iyong magagawa para sa kanya?

Aralin 4: Paglago sa Lahat ng Erya

Pangunahing Ideya

Si Jesus ay lumago sa apat na erya ng buhay—pisikal, espiritwal, sosyal, at mental. Kailangan din nating lumago sa apat na eryang ito at matulungan din lumago ang ating komunidad at iglesia na sa mga eryang ito.

Gagamiting Materyales

1. **TALAAN NG KALAHOK:**
  - a. Lucas 2:52 na Tsart (isa bawat kalahok)
2. Maliliit na mga papel na maaaring idikit sa pisara o poster

Panimula

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

- Ano-ano ang mga kailangan ng isang tao mula sa edad na 1 araw hanggang 18 taong gulang?

Panuto para sa Pasiliteytor: *Ipasulat ang kanilang mga sagot sa maliliit na pirasong papel (Gagamitin ang mga ito sa susunod na aktibidad). Kung may erya na walang sagot (tumingin sa ibaba), pagkatapos ay udyukan silang magbigay ng halimbawa. Halimbawa: Erya ng Sosyal: Sa inyo bang palagay ang batang ito ay nangangailangan ng pamilyang magmamahal sa kanya o isang taong magpapahalaga sa kanya?*

Lucas 2:52

Basahin ang **Lucas 2:52**: *“Patuloy na lumaki si Jesus sa pangangatawan, lumawak ang kanyang karunungan at lalong naging kalugod-lugod sa Diyos at sa mga tao.”*

Saang 4 na erya lumaki o lumago ang Panginoong Jesus? Anong pangkaraniwang mga salita ang tawag natin sa apat na eryang ito ng paglago ng Panginoong Jesus?

• Karunungan	Mental
• Pangangatawan	Pisikal
• Kalugod-lugod sa Diyos	Espiritwal
• Kalugod-lugod sa mga tao	Sosyal

Panuto para sa Pasiliteytor: *Isulat ang apat ng Karaniwang tawag sa mga ito sa pisara o poster. Gamitin ang mga maliliit na mga papel na sinagutan ng mga grupo sa panimula at hilingin silang idikit ito sa ilalim ng mga isa sa mga apat na erya na ating nakilala.*

Tulad ni Jesus, kailangan din nating lumago sa 4 na eryang ito. Maaari nating magamit ang paglago ni Jesus bilang ating modelo upang ating mapag-isipan paano natin matutulungan ang ibang lumago rin.

Ang Paglago ni Jesus

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

1. Ano ang mga pisikal/materyal/sosyal na uri ng pamumuhay ang kinalakihan ni Jesus? (Siya ba ay nagtungo ng Unibersidad? Mayroon ba S'yang kuryente sa kanilang bahay? Sapat ba ang kanilang pagkain? Marunong ba Siyang magbasa at magsulat? Mayroon ba Siyang mapagmahal na mga magulang?)

- o *Si Jesus ay lumaki sa isang mahirap na pamilya. Kailangan nilang alay ng 2 inakay kalapati o bato-bato sa kanilang paghahandog sa templo. (Lucas 2:24 “Nag-alay din sila ng handog ayon sa nakasaad sa Kautusan ng Panginoon: magkapares na ibong batu-bato, o kaya’y dalawang inakay na kalapati.” at Levitico 12:8 ““Kung hindi niya kayang maghahandog ng tupa, kukuha siya ng dalawang batu-bato o dalawang kalapati; ang isa’y handog na susunugin at ang isa nama’y handog para sa kapatawaran ng kasalanan. Matapos ihandog ng pari ang mga ito, ituturing nang malinis ang ina.””)*
  - o *Ganon pa man, marahil ay naging sapat naman ang kanilang pagkain. Ang kanyang ama ay mayroon namang trabaho, at mayroon S’yang mapagmahal na magulang.*
  - o *Natutu rin Siyang magbasa at magsulat sa Kanyang pag-aaral sa sinagoga.*
2. Si Jesus ba ay may sapat ng lahat ng mga resorses na Kanyang kailangan upang matupad ang kalooban ng Diyos sa Kanyang buhay? Bakit at bakit hindi?
    - o *Juan 17:4 ay nagsasabi sa atin na nakumpleto ng Panginoong Jesus ang gawaing ipinagagawa sa Kanya ng Diyos. Kanyang natupad ang nilayon sa Kanya.*
  3. Gaano karaming kayamanan ang kailangan upang matupad ang mga nilalayon ng Diyos sa ating buhay?
    - o *Si Jesus ay mahirap lamang, ngunit Kaniya pa ring natupad ang lahat ng nilayon ng Diyos sa Kanyang buhay.*
  4. Si Jesus ay lumago sa 4 na erya ng buhay. Maaari ba nating tulungan ang iba na lumago rin sa apat na eryang ito? Paano?
    - o *Opo, ang apat na eryang ito ay nagbibigay sa atin ng Modelo na magagamit natin upang makatulong sa iba.*
    - o *Ang paglago sa apat na eryang ito ay isang proseso na mangangailangan ng oras at panahon.*
  5. Ang paglago ba ni Jesus sa apat na eryang ito ay nangyaring biglaan, o proseso ito?
    - o *Ang paglago ni Jesus ay isang proseso na nangailangan din ng panahon at oras—halos 30 taon!*
  6. Kung ang paglago ng ating Panginoong Jesys ay isang proseso sa maraming taon, mga ilang taon kaya ang kakailanganin natin para sa paglagoiba? Gaanong karaming panahon ang ating dapat ihanda na ilalaan upang matulungang lumago ang ibang tao?
    - o *Gugugol ng maraming taon bago lumago ang tao. Kung nais nating matulungan sila, dapat tayong maging handa na maglaan ng maraming taon para sa kanila.*

Paglalapat sa ating Sariling Buhay

Hindi lang natin dapat lumago sa 4 na eryang ito tulad ng ating Panginoong Jesus, kailangan din nating matulungan ang iba na lumago sa apat na eryang ito.

Panuto para sa Pasiliteytor: Bigyan ang bawat isa ng kopya ng **Lucas 2:52** na Tsart (**TALAAN NG KALAHOK**). Kung wala kang nakahangdang mga kopya ng tsart, iguhit sa pisara ang tsart o maaaring iguhit ng mga kalahok sa papel ang tsart na ito.

Una, punuan ang tsart sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga halimbawa paano ka lalago sa bawat eryang ito at paano mo hinimuk ang iyong pamilya, iglesia at komunidad na lumago rin sa mga eryang ito.

Tandaan na ...

- Pumili ng isang bagay na magagawa agad sa linggong hinaharap. Kung malaki ang iyong mapipili, magiging mahirap itong makumpleto, at ang resulta nito ay hindi makakahimuk sa iyo. Pumili ng maliit na gawain lamang upang madali mong mapagtagumpayan ito at muling makakapili sa susunod na linggo.
- Pumili ng isang bagay na hindi mo pa ginagawa.

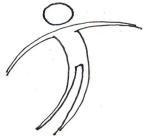

Para sa mga grupong may mababang kakayahan sa pagbabasa at pagsusulat—kung magiging mahirap para sa mga kalahok na punuan ang tsart, mas makakabuti na talakayin na lamang ang mga sumusunod na erya:

- Mag-isip ng paraan na ikaw ay lalago sa isa sa 4 na mga erya. Ano ang ilang mga bagay na hindi mo pa ginagawa?
- Mag-isip tungkol sa iyong pamilya. Sila ba ay lumalago sa 4 na eryang ito? Ang pagsusuka isang bagay na iyong magagawa sa linggong ito upang matulungan ang iyong pamilya o isa sa miyembro ng iyong pamilya na lumago sa mga eryang ito?
- Mag-isip tungkol sa iyong iglesia—sino ang iyong matutulungan na lumago sa mga eryang ito? Ano ang iyong magagawa?
- Mag-isip tungkol sa iyong komunidad—sino ang iyong matutulungang lumago sa 4 na eryang ito? Ano ang iyong magagawa?

Punan ang natitirang bahagi ng tsart ng mga ideyang makakatulong sa iyong pamilya, iglesia at komunidad na lumago sa apat na erya.

Panuto para sa Pasiliteytor: Bigyan ang mga kalahok ng maraming panahon upang mag-isip. Mahalaga na mayroon silang panahon upang makakuha ng magagandang ideya kaysa madaliin silang mag-isip ng kanilang unang mga ideya.

Kapag sila ay tapos na, humiling ng Magboboluntaryo na magbahagi ng kanilang ideya sa klase. Tanungin sila kung may bahagi ng tsart na nahirapan silang punan o hanapan ng halimbawa. (Kung walang sapat na panahon para sa bawat isang mag-isip, himukin ang bawat isa na iuwi ito at doon ipagpatuloy ang pagpupuno rito.)

Nilalaman	Mga Erya ng Paglago ni Jesus			
Para sa Paglago	Mental	Pisikal	Espiritwal	Sosyal
 Sarili	Magbasa ng isang artikulo tungkol sa isang paksa na nais kong matutunan	Maglakad ng isang oras	Maglaan ng kalahating araw para sa 'retreat' na gagamit sa pananalangin	Magpadala ng mapanghimuk na mensahe sa isang kaibigan
 Pamilya	Talakaying ilapat ang 2 Kawikaan kasama ang Pamilya	Maghugas ng pinggan matapos ang sama-samang pananghalian	Pangunahan ang pamilya sa isang 'devotion.'	Ilabas ang asawa sa isang "date" (di kasama ang mga bata)
 Iglesia	Gawin devotion sa lunes ang mensahe na ilalapat ang natutunan sermon	Kumpunihin ang daanan sa harap ng iglesia	Manalangin sa isa't-isa at sa mga pastor at matatanda sa iglesia	Imbitahan ang iba't-ibang miyembro sa inyong bahay o para magkape
Komunidad	Talakayin ang isang problemang komunidad kasama ang mga lider nito	Maglakad sa paligid habang pinupulot ang mga basurang nakakalat	Imbitahan ang kapit-bahay para sa isang programa sa iglesia	Makipaglaro sa mga kapitbahay ng badminton

Konklusyon

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN (2-3 TAO)

Sa grupo na may 2-3 tao (huwag lalagpas sa 3!), ibahagi ang isang bagay na inyong ipinapangakong gawin.

Manalangin sa isa't-isa na bigyan kayo ng Diyos ng kakayahan na magawa ang inyong ipinapangakong gawin.

Aralin 5: Nais ng Diyos na ang Iglesia ay Makatulong

Pangunahing Ideya

Ang iglesia ay tinatawag ng Diyos Na mahalin ang kanilang komunidad sa pamamagitan ng aksyon, lalo't higit sa pagpupuno ng pangangailangan ng mga mahihirap.

Gagamiting Materyales

1. Papel — dalawang pirasong papel para sa bawat grupo na may apat na miyembro.
2. **TALAAAN NG KALAHOK:**
  - a. Mga Paraan Upang Makatulong (isang kopya para sa bawat grupo)

Panimula

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN (4 na mga Tao)

Gumawa ng listahan ng mga aktibidad o gawain ng iyong iglesia (gumuhit upang irepresenta ang mga ito kung kinakailangan).

Panuto para sa Pasiliteytor: *Kapag tapos na, hilingin ang bawat grupo na isa-isahin ang mga gawain o aktibidad na nailista at markahan ang mga ito kung ito'y dinesenyo para sa mga taong dumadalo sa simbahan o para sa mga taong hindi dumadalo sa simbahan. Ilang ang para sa dumadalo at hindi? Tapos lagyan ng ibang marka ang mga gawaing nakatuon para sa mahihirap at nangangailangan. Ilan ang mga ito?*

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

1. Ano ang iniisip ng mga tao sa komunidad patungkol sa inyong iglesia?
2. Ano ang iniisip ng mga tao sa komunidad patungkol sa ginagawa ng iglesia?
3. Ano ang iniisip ng mga tao sa komunidad patungkol sa mga Kristiano?
4. Ang mga tao ba sa iyong komunidad ay nagnanais makapunta sa inyong iglesia o kailangan mo pa silang puntahan at imbitahan?
5. Ano ang iniisip ng mga tao sa komunidad at kanilang mararamdaman kung ang iyong iglesia ay maaalis sa inyong lugar?
6. Sa inyong palagay ay matutuwa ang Diyos dito?

Isaia 58

Si Isaia ay sumusulat sa mga Israelita, na mga taong pinili ng Diyos. Sila ang mga halimbawa ng iglesia sa ngayon.

Basahin ang **Isaia 58:1-10** at talakayin ang sumusunod:

"58 Sinabi ni Yahweh, "Sumigaw ka nang malakas na malakas; itaas mo ang iyong tinig gaya ng trumpeta. Ang kasalanan ng bayan ko sa kanila'y ihayag. ² Sinasangguni nila ako sa araw-araw, tinatanong nila ako kung paano sila mamumuhay. Kung kumilos sila ay parang matuwid, at hindi sumusuway sa mga tuntuning ibinigay ng kanilang Diyos. Humihingi sila sa akin ng matuwid na pasya; nais nila'y maging malapit sa Diyos."
³ Tanong ng mga tao, "Bakit hindi mo pansin ang pag-aayuno namin? Bakit walang halaga sa iyo kung kami ma'y magpakumbaba?" Sagot ni Yahweh, "Pansariling kapakanan pa rin ang pangunahing layunin ninyo sa pag-aayuno, at habang nag-aayuno'y patuloy ninyong inaapi ang mga manggagawa. ⁴ Ang pag-aayuno ninyo'y humahantong lamang sa karahasan, kayo'y nagkakagalit at naglalaban-laban. Hindi tunay ang pag-aayunong ginagawa ninyo ngayon, kaya tiyak na hindi ko papakinggan, ang inyong mga dalangin sa akin. ⁵ Ganyan ba ang pag-aayunong aking kaluluguran? Iyan ba ang araw na talagang nagpapakumbaba ang mga tao? Hinihiling ko ba

na yumuko kayong tulad ng damong hinihipan ng hangin, o mahiga kayo sa sako at abo?

Pag-aayuno na ba ang tawag ninyo diyan, isang araw na nakalulugod kay Yahweh?

⁶ “Ganitong pag-aayuno ang gusto kong gawin ninyo: Palayain ninyo ang mga di-makatarungang ipinabilanggo; kalagin ninyo ang tanikala ng inyong mga inalipin. Palayain ninyo ang mga inaapi, at baliin ang mga pamatok ng mga alipin. ⁷ Ang mga nagugutom ay inyong pakainin, ang mga walang tirahan ay inyong patuluyin. Ang mga walang maisuot ay inyong bigyan ng mga damit. At sa mga nangangailangang mga kamag-anak ay huwag kayong magkakait. ⁸ Kung magkagayon, sisikat ang liwanag sa inyo, at matutulad kayo sa buwang-liwayway, hindi magtatagal at manunumbalik ang inyong kalusugan. Mahahayag sa inyong unahan ang mabubuti ninyong gawa, at sa inyong hulihan ay papatnubayan kayo ng kaluwalhatian ni Yahweh.

⁹ Sa araw na iyon, diringgin ni Yahweh ang inyong dalangin; kapag kayo'y humingi ng tulong, sasabihin niya, ‘Naririto ako.’ “Kapag itinakwil ninyo ang pang-aapi, maling pagbibintang at pagsisinungaling; ¹⁰ kapag ang nagugutom ay kusang-loob ninyong pakakainin, at tutulungan ang mahihirap, sisikat ang liwanag sa inyong nasa kadiliman, at ang inyong kapanglawan ay magliliwanag gaya ng sa katanghaliang-tapat.”

- Ano ang ginagawa ng mga tao?
- Ano ang reaksiyon ng Diyos sa ginagawa ng mga tao?
- Bakit ganito ang reaksiyon ng Diyos?

MALILIIT NA MGA TALAKAYAN (4-5 MGA TAO)

Hilingin ang bawat grupo na burin ang siping ito sa pamamagitan ng pagguhit o pagsusulat ng isang pangungusap. Matapos magbahagi ang bawat grupo ng kanilang larawan o pangungusap, hilingin sila kung ano ang ibig sabihin ng mga ideyang ito para sa pangkasalukuyang iglesia.

Asin at Ilaw

MALAKI O MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Basahin ang **Mateo 5:13** “*Kayo ang asin ng sangkatauhan. Ngunit kung ang asin ay mawalan na ng alat, paano pa ito mapapaalat muli? Hindi ba wala na itong kabuluhan kundi ang itapon at tapakan ng mga tao?*”.

- Ano ang ilang sa mga gamit ng asin?
  - o Panglinis, pagpapanatili sa pagkabulok o pagkasira, nagdadagdag ng lasa.
- Bakit sinabi ni Jesus na ang mga Kristiano ay ang “asin ng mundo”?
  - o Tayo ay dapat magkaroon ng magandang impluwensiya kung saan man tayo nakatira. Dapat tayo ay nagdadala ng nakakalinis na impluwensiya at ating napapanatili ang ating komunidad sa pagkasira nito. Ibig sabihin nito ay ating nakikita ang ating kani-kaniyang komunidad na nagiging higit na tulad sa nais ng Diyos, at hindi lumalayo sa nais ng Diyos.
  - o Ganoon din ang asin na bagaman kakaunti lamang ito, Binabago nito ang lasa ng pagkain, gaya ng kakaunting mga Kristiano ay mayroong malaking ipekto sa komunidad.

Basahin ang **Mateo 5:14-16** “¹⁴ “Kayo ang ilaw ng sanlibutan. Ang isang lungsod na nakatayo sa ibabaw ng burol ay hindi maitatago. ¹⁵ Walang taong nagsisindi ng ilaw at pagkatapos ay inilalagay iyon sa ilalim ng banga. Sa halip, inilalagay iyon sa talagang patungan upang matanglawan ang lahat ng nasa bahay. ¹⁶ Gayundin naman, dapat ninyong paliwanagin ang inyong ilaw sa harap ng mga tao upang makita nila ang inyong mabubuting gawa at papurihan ang inyong Ama na nasa langit.”.

- Paano tayo higit na makapag-ning-ning?
  - o Sa pamamagitan ng paggawa ng mabuti.
- Ano ang dapat maging bunga ng ating mabubuting gawa?
  - o Ang ating Ama na nasa langit ay naluluwalhati.

Mga Kwento tungkol sa Pagiging Asin at Ilaw

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Basahin ang Kwento # 1 – Saris (damit) para sa mga kababaihang Hindu

Itinuturing ng mga miyembro ng iglesiang ito na sila’y minoryang relihiyon na inaapi. Sila’y nangangambang maglingkod sa labas ng kanilang Kristianong komunidad. Pagkatapos nilang matutunan na dapat pala nilang ipamalas ang buong pag-ibig ni Cristo sa buong komunidad, hinimuk ng kanilang pastor ang mga kababaihan ng Iglesia na kanilang alamin at imbestigahan sa mga susunod na linggo kung anu-ano ang pangangailangan sa komunidad.

Makalipas ang sumunod na linggo, ang mga kababaihan ay nag-ulat na kanilang nalaman na may labingdalawang kababaihang Hindu na mayroon lamang tig-iisang “sari” (o damit ng Hindu). Kapag mainit ang klima, ang “sari” ay kinakailangan labhan araw-araw. At kung ang isang babae ay may iisa lamang na “sari,” ibig sabihin nito ay mananatili s’ya sa loob ng bahay hanggang matuyo ang kanyang nilabhan at ibinilad na “sari.” Ang pastor ay nagtanong sa mga kababaihan ng Iglesia kung sino sa kanila ang may tatlong “sari” at handang magbigay ng isa para doon sa labingdalawang kababaihang Hindu na iisa lamang ang “sari.” Sapat na bilang ng mga kababaihan ang nagboluntaryong punuan ang naiulat na pangangailangan ng mga “sari.” Nang sumunod na linggo, binisita ng mga kababaihan ang tahanan ng mga Hindung babae na iisa lamang ang “sari,” at kanilang ibinigay sa kanila ang kanilang magiging ikalawang sari. Ang mga babaeng Hindu ay labis na namangha sa kanilang ginawa kaya naman inimitahan silang manalangin ng mga Hindung kababaihan. Ang ilang mga buntis na Hindu ay humiling din sa mga babaeng kristiano na ipanalangin ang kanilang mga ipinagbubuntis.

Basahin ang Kwento # 2 – Tubig para sa Komunidad

May isang lugar na ang mga tao ay nakakaranas ng labis na kakulangan sa tubig. Pagkatapos matutunan ang tungkol sa ibig ng Diyos para sa Iglesia na abutin ang kanilang komunidad, ang liderato ng Iglesia ay nagpasyang pag-aralan ng masusi ang kanilang maaaring magawa upang matugunan ang pangangailangan ng tubig. Nakahanap sila ng maaaring upahang kagamitan na makakahukay ng isang balon na hindi nangangailangan ng makinarya. Nang una, ang mga tao ay tumanggi sa ideya—kanilang inisip na ang tubig ay higit na may kalaliman. Wika nila, “Kung ang paghuhukay gamit ang mga kamay at simpleng kagamitan ay posible, sana ay noon pa nila ito ginawa at para makahukay ng tubig?”

Ganun pa man, ang liderato ng iglesia ay nagpasyang subukan ang ideyang maghukay gamit ang inupahang kagamitan. Kanilang inupahan ang uno-sa-unong metrong napaghihiwalay at nabubuung bakal na silindro at “winch.” Kanilang dinala ito sa kanilang komunidad at nagsimulang maghukay ng tubig sa likod na bahagi ng lupa ng kanilang iglesia. Nang makatagpo ng tubig sa lalim na apat na putlimang talampakan, ang bawat isa ay masiglang nagdiwang.

Ang mga hindi kasapi ng iglesia, ganun pa man, ay hindi nasiyahan sa nangyari. Kanilang inisip na ang mga miyembro lamang nito ang makikinabang sa tubig na nahukay. Ngunit laking gulat nila nang, inimitahan ng Iglesia ang buong komunidad upang makibahagi sa pagpapala ng kanilang matagumpay na paghuhukay ng balon. Hindi nagtagal, ang mga representante sa mga kalapit na komunidad ay nagsimulang dumulog sa liderato ng simbahan upang humiling sa kanila na maghukay din ng balon sa kani-kanilang komunidad. Ang Iglesia naman ay positibong tumugon sa kanilang kahilingan. Sa loob ng ilang buwan at isang taon, labinglimang balon ang kanilang nahukay gamit lamang ang kanilang mga kamay at ang kagamitan na kanilang inupahan.

Dahil nagpakita ang Iglesia ng pag-ibig ng Diyos sa kanilang komunidad sa ganitong paraan, ang mga tao ay labis na humanga sa Iglesia kaya naman nang imbitahan ng Iglesia ang komunidad sa kanilang simbahan upang makinig ng mensahe tungkol sa pag-ibig ng Diyos, ang kanilang simbahan ay napuno ng mga tao. Mausisang inalam ng mga tao kung paano makilala ang Diyos at ang mga taong gumawa ng paraan upang sila’y magkaroon ng tubig.

- Ano ang ginawa ng mga iglesiang ito?
- Sila ba ay mayayamang iglesia?
- Anong resorses ang kanilang ginamit?
- Bakit nila ginawa ang mga ito?

- Ano ang naging epekto ng kanilang mga ginawa?

Ang mga Tupa at mga Kambing – Mateo 25:31-46

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteytor: Tulungan ang mga kalahok na makita na ang diin sa siping ito ay tungkol sa mga pisikal na mga bagay. Hindi sinabi ni Jesus “Ako’y nagutom at binigyan mo ako ng babasahing pangkaligtasan” o “Ako’y naospital at pinadalhan mo ako ng mga mensaheng mapapakinggan.” Ang mga ito ay pisikal na solusyon sa mga pisikal na pangangailangan.

Basahin ang **Mateo 25:31-46** ³¹ “Sa maluwalhating pagdating ng Anak ng Tao, kasama ang lahat ng anghel, uupo siya sa kanyang trono ng kaluwalhatian. ³² Tipunin sa harapan niya ang lahat ng mga bansa at sila’y kanyang pagbubukud-bukurin, tulad ng ginagawa ng pastor sa mga tupa at mga kambing. ³³ Ilalagay niya sa kanyang kanan ang mga tupa, at sa kaliwa naman ang mga kambing. ³⁴ Kaya’t sasabihin ng hari sa mga nasa kanan niya, ‘Halikayo, mga pinagpala ng aking Ama! Pumasok kayo at tanggapin ang kahariang inihanda para sa inyo mula pa nang likhain ang daigdig. ³⁵ Sapagkat ako’y nagugutom at ako’y inyong pinakain; ako’y nauuhaw at ako’y inyong pinainom. Ako’y isang dayuhan at inyong pinatuloy. ³⁶ Ako’y hubad at ako’y inyong dinamitan, nagkasakit at inyong dinalaw, nabilanggo at inyong pinuntahan.’

³⁷ “Sasagot ang mga matuwid, ‘Panginoon, kailan po namin kayo nakitang nagutom at aming pinakain, o nauuhaw at aming pinainom?’ ³⁸ Kailan po kayo naging dayuhan at aming pinatuloy, o kaya’y hubad at aming dinamitan?’ ³⁹ At kailan po namin kayo nakitang nagkasakit o nabilanggo at kayo’y aming dinalaw?’

⁴⁰ “Sasabihin ng Hari, ‘Tandaan ninyo, nang gawin ninyo ito sa pinakahamak sa mga kapatid kong ito, sa akin ninyo ito ginawa.’

⁴¹ “Sasabihin naman niya sa mga nasa kaliwa, ‘Lumayo kayo sa harapan ko, kayong mga isinumpa! Doon kayo sa apoy na di namamatay na inihanda para sa diyablo at sa kanyang mga kampon. ⁴² Sapagkat hindi ninyo ako pinakain noong ako’y nagugutom; hindi ninyo ako pinainom noong ako’y nauuhaw. ⁴³ Hindi ninyo ako pinatuloy noong ako’y isang dayuhan. Hindi ninyo ako dinamitan noong ako’y hubad. Hindi ninyo ako dinalaw noong ako’y may sakit at noong ako’y nasa bilangguan.’

⁴⁴ “At sasagot din sila, ‘Panginoon, kailan po namin kayo nakitang nagutom, nauuhaw, walang matuluyan, hubad, may sakit, o nasa bilangguan, na hindi namin kayo tinulungan?’

⁴⁵ “At sasabihin sa kanila ng Hari, ‘Tandaan ninyo, nang pagkaitan ninyo ng tulong ang isa sa pinakahamak sa mga ito, ako ang inyong pinagkaitan.’ ⁴⁶ Itataboy ang mga ito sa kaparusahang walang hanggan, ngunit ang mga matuwid ay pupunta sa buhay na walang hanggan.”

1. Ano ang pagkakakaiba ng tupa sa mga kambing?
2. Ano ang ilan sa mga bagay na ginawa ng mga tupa? Ang mga ito ba ay mga espirital na mga bagay o mga pisikal na mga bagay?
3. Gaano kadalas gumawa ang inyong iglesia ng ganoong mga bagay na binanggit ng ating Panginoong Jesus?
4. Ano kaya ang magiging ipekto nito sa inyong komunidad kung lahat ng mga miyembro ng inyong iglesia ay gagawa ng mga bagay na ito?
  - o Ang mga tao ay magkakaroon ng positibong impresyon patungkol sa iglesia.
  - o Ang kanilang pamumuhay ay uunlad.
  - o Sila ay magiging bukas sa pag-aaral patungkol sa Diyos.

Paraan Upang makatulong sa Iba

MALILIIT NA MGA GRUPONG AKTIBIDAD

Mag-isip ng ilang mga espisipikong mga ideya ng paano makakatulong ang iglesia sa ganitong mga sitwasyon – sa nagugutom, sa nauuhaw, sa walang masuot, walang bahay, may sakit, at nakakulong. Gamitin ang mga Tsart ng mga Paraan at sama-samang punan ang tsart na ito (**TALAAN NG KALAHOK**).

Aralin 6: Ano ang ilan sa mga Pangangailangan na ating maitutulong

Pangunahing Ideya

Nais ng Diyos na ating asikasuhin ang lahat ng uri ng problema sa ating komunidad. Siya’y may mabuting instensyon para sa iyong komunidad.

Gagamiting Materyales

1. TALAAN NG KALAHOK:

- Si Pastor Wong (isang kopya para sa bawat grupo)
- Pinag-aaralang kaso na sina Jose at Maria (isa para sa bawat grupo)

Ang Pangitain ni Pastor Wong

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteyor: Ipaliwanag sa mga kalahok na ikaw ay magsasaad ng isang kwento. Pagkatapos makinig, kailangan nilang makinig sa mga sagot sa sumusunod na mga tanong.

- Ano ang ilang sa mga problema na makikita sa komunidad ni Ptr. Wong?
- Ano ang intensyon ng Diyos para sa komunidad na ito? Pag-usapan ang bawat problema at tingnan kung ano ang ipinakita ni Jesus na solusyon doon.
- Ano ang sinabi ni Jesus kay Wong na gawin?

Basahin ang kwento ni Pastor Wong.

Nagkaroon ng isang pastor ang isang maliit na simbahan sa isang mahirap na barrio sa loob ng isang malaking bayan. Ang kanyang pangalan ay Wong. Kakalipat pa lamang niya sa komunidad dahil kanyang naramdaman na ipinadala siya ng Diyos na sa lugar na iyon. Ang simbahan ay maliit lamang – may mga 40 ang dumadalo dito. Karamihan sa kanila ay mga babae at mga bata. Si Wong ay may dalawang trabaho. Siya ay nagtatrabaho upang kanyang mapunuan ang pangangailangan ng kanyang pamilya, ng kanyang asawa’t dalawang maliliit na mga bata, at kanyang ginagawa ang kanyang pinakamahusay upang mapangalagaan, mapatatag, at mahubog ang kanyang mga miyembro.

Isang umaga, gaya ng kanyang nakasanayan, gumising s’ya isang oras bago magbukang-liwayway upang magkaroon ng panahong makaniig ang Diyos sa pananalangin. Siya’y nagbangon, nagbihis, at nagtungo sa sala ng kanilang bahay na may isang silid lamang at tanging kurtina lamang ang naghihiwalay sa kwarto na ang kanyang asawa’t dalawang anak ay patuloy na natutulog. Kanyang sinindihan ang isang maliit na lampara at nagsimulang magbasa ng kanyang Biblia. Nang araw na iyon, s’ya ay nagbabasa mula sa aklat ni Propeta Isaias, kapitulo 58, at kanyang narinig ang pagtangis ng Diyos sa uri ng pagsamba na Kanyang ninanais:

“Ganitong pag-aayuno ang gusto Kong gawin ninyo: Palayain ninyo ang mga di-makatarungang ipinabilanggo; kalagin ninyo ang mga tanikala ng inyong mga inalipin. Palayain ninyo ang mga inaapi, at baliin ang mga pamatok ng mga alipin. Ang mga nagugutom ay inyong pakainin, ang mga walang tirahan ay inyong patuluyin. Ang mga walang maisuot ay inyong bigyan ng mga damit. At ang mga nangangailanagang mga kamag-anak ay huwag kayong magkakait...” (vv. 6-7, MBB)

Hindi na maituloy ni Wong ang kanyang pagbabasa. Ang kanyang puso ay nakikipaglaban na, sa kanyang pag-iisip. Nabasag ang kanyang puso na nagsasabing, “Paano labis na maaaruga ng Diyos ang mga mahihirap na ngayon ay nakikita ni Wong na s’ya mismo ay nasa gitna nang labis na kahirapan at pagdurusa?” Kanyang nababatid paano nagbabata ang mga tao sa kanilang lugar mabuhay lamang. Sila ay lubos na naaapi. Kahit na s’ya ay may

kakarampot lamang upang mapakain ang kanyang pamilya at madalas ay hindi sila makabili ng mga kinakailangang mga gamot. Kanyang naisip, “Nasaan ang Diyos? Paano makakatulong ang mga talatang ito sa kanilang kalalagayan sa Las Pavas?”

Habang s’ya’y nakikipagbuno sa mga kaisipang ito, mayroong kumatok ng mahina sa kanilang pintuan.

“Napaka-aga naman nitong kumakatok na ito, sino kaya ito?” Inisip ni Wong. Siya’y nagtungo sa pintuan at nagtanong, “Sino po sila?” Ang boses sa kabilang bahagi ng pintuan ay nagsabi, “Ako si Jesus, Wong.” “Sino?” muling tanong ni Wong. “Ako si Jesus, Wong,” tugon ng boses. “Sino ka ba talaga?” pagtitiyak na tanong ni Wong. Ang boses ay tumugon, “Wong, ako si Jesus. Naparito ako sapagkat Aking narinig ang iyak ng iyong puso. Nais Kong ipabatid mo sa Akin ang gumugulo sa iyong puso’t isipan.”

Dalisay ang tinig ng boses. Maingat na inalis ni Wong ang sabat ng pintuan at kanyang binuksan ito. Madilim pa nang oras na iyon at tanging mukhang anino lamang ang kanyang nakikita, ngunit mukha itong tulad ng kanyang iniisip na ito’y si Jesus. “Pasok po Kayo, Panginoon,” wika ni Wong. “Hindi na kailangan, Wong, ang nais Ko’y dalhin mo Ako sa iyong komunidad at ipakita mo sa Akin kung ano ang bumabasag ng iyong puso’t damdamin.” Gulat pa rin siya, ngunit sumang-ayon si Wong, habang naglalakad, siya ay nagbigay naman ng isang babala, “Dahan-dahan lamang po tayong maglalakad — madalas pong umulan ng malakas sa ngayon, marami rin pong mga basurang nagkalat, dahil kakaunti po lamang ang palikuran dito sa aming lugar.”

Habang sila’y naglalakad sa lansangan ng barrio, sinabi ni Wong ang mga kwento tungkol sa bawat mga pamilya na nakatira sa mga bahay na kanilang nadadaan. Sa bahay po na iyan, may isang ginang na ibinibenta niya ang kanyang sarili katawan, mapakain n’ya lamang ang kanyang mga anak. Dyan naman po sa susunod na maliit na bahay na iyan, ang ama ng tahanan ay isang kilalang lasenggo at kanyang binubugbog ang kanyang asawa’t mga anak kapag naka-inom na s’ya — at, madalas po itong nangyayari. Doon naman po sa banda roon nakatira ang presidente ng lugar, isang masama at nanghihingi ng suhol sa mga tao. Kanyang hinihingan ng pera ang mga tao kapalit daw ng pagkakaroon ng suplay ng kuryenta para sa komunidad — ngunit hanggang ngayon ay wala pa ring kuryente ang mga nagbigay na sa kanya ng pera at sa halip ay kanyang ipinang-iinom, ipinangsusugal at madalas ay natatalo lamang.

May nadaanan silang isang bakanteng lote ng lugar doon, at kanyang sinabi, “Dapat po ay isang lugar iyan para sa komunidad, pero tingnan N’yo po, punong-puno ng mababahong basura at malalaking mga daga. “Nakikita N’yo po ang bahay na yun?” tanong ni Wong, habang kanyang itinuturo ang bahay sa gilid ng bundok. “Isang ina na may apat na anak ang nakatira doon. Ang kanilang bubong ay puno na ng mga butas. Napakahirap po nila. Sobrang konti lamang ng kanilang nakakain at wala pang masuot na damit ang mga bata, at lagi na lang silang may sakit.” Sa panahong iyon, ay nasa dulo na sila ng bundok kung saan matatagpuan ang Las Pavas. Itinuro ni Wong ang isang lugar sa may kalayuan. “Doon po sa malayong ibaba na iyon — doon pa po kumukuha ng tubig ang mga babae at mga bata. Wala pong mapagkukunan ng tubig dito sa Las Pavas.”

Nang papaliko na si Wong sa kanto, kanyang narinig ang isang mahinang pag-iyak. Kanyang tiningnan kung saan nanggagaling ang hikbi ng pag-iyak. Kanyang napansin si Jesus, “si Jesus ay umiiyak!” pabulong na bulalas ni Wong. Nakita ni Wong na ang mga bagay na bumabasag sa kanyang puso ay siya ring parehong bumasag sa puso ni Jesus. Nagsimulang magsalita si Wong, ngunit inabot ni Jesus si Wong at inakbayan, tinitigan N’ya si Wong, at nagsabi, “Wong, Nais Kong iyong ipakita sa Las Pavas ang aking intensyon para sa kanila.”

Bigla na lang, natagpuan ni Wong ang kanyang sarili na tumitingin pababa sa bayan ng Las Pavas. Si Jesus ay nagsimulang nangusap sa kanya, at nakikita ni Wong ang inilalarawan ni Jesus sa kanya—habang ito’y nangyayari! Nangusap si Jesus sa mga tao sa loob ng simbahang pinangungunahan ni Wong—na kahit mahirap lamang sila—ay dapat nilang binabahagi kung ano ang meron sila sa mga mas mahihirap pa sa kanila. Araw-araw, sila’y nagtatabi ng bigas sa isang sisidlang lata. Sa loob ng isang linggo, ang bawat isa sa kanila ay may sisidlang lata na puno na nang bigas na kanilang dinadala sa simbahan upang ibahagi sa ibang mas mahirap sa kanila at ginagawa nila ito sa pangalan ni Jesus. Ganito rin ang kanilang ginawa upang makaipon ng sabon. Ang Iglesia ay bumisita sa mga

bahay ng balo sa komunidad at kanilang “inampon” sila—tinulungan nila silang maglaba, magluto, at mag-alaga ng kanilang mga anak kapag sila ay may mga sakit.

Si Jesus ay nagsalita patungkol sa pagtatrabaho, at nakikita ni Wong na ang mga tao ay may pinapasukan nang mga trabaho. Hindi nga lamang trabahong may matataas na sweldo, ngunit mga trabahong may dignidad at may kinikitang sapat upang matustusan ang pangunahing mga pangangailan. Si Jesus ay nangusap tungkol sa pabahay, at nakita ni Wong na ang mga barong-barong madaling pasukin ng hangin at ulan ay naging maayos na, na mga bahay. Hindi nga magagara, ngunit, ligtas at malinis na mga kabahayan. Si Jesus ay nangusap tungkol sa tubig, at bigla-biglang nagkaroon ng maiigibang malinis na tubig ang mga babae at mga bata sa kanilang lugar. Si Jesus ay nagturo din tungkol sa kalinisan, at nakikita na ni Wong na mayroon na silang palikuran—hindi nga lang isa para sa bawat bahay, kundi sapat na bilang para magamit ng bawat isang naroroon sa komunidad. At ang mga tambak ng basura sa gitna ng kanilang komunidad ay nalinis na at naalis na rin. Sa halip, ay mayroon nang mga maliliit na mga puno, at ang mga bata ay masayang nagtatawanan at naglalaro ng bola doon. Si Jesus ay nagsalita rin patungkol sa pagbabago ng buhay, at nakikita ni Wong na ang mga babaeng dating nagbebenta ng kanilang mga katawan ay nakakasuporta na sa kanilang mga anak sa pamamagitan ng pagkakaroon ng kagalang-galang na hanap-buhay. Ang mga asawang lalaki na dating mga lasenggo ay mga mapagmahal na sa kanilang asawa’t mga anak. Ang presidenteng patronato ay matapat ng naglilingkod para sa komunidad sa pamamagitan ng kanyang pagtulong sa mga ito.

Pagkatapos nito ay sinabi pa ni Jesus, “Wong, tingnan mo ang iglesia!” Tiningnan ito ni Wong. Ito ay puno ng mga tao. May mga lalaki na ring naroroon! Ang mga tao ay masasaya. Kanilang pinupuri ang Diyos dahil sa kanyang kabutihan. Si Wong ay naroroon din, s’ya’y nangangaral, nagtuturo, at pinangungunahan ang mga tao sa pamamagitan ng Espiritu at sa pagpapamalas ng kanilang pag-ibig sa iba ayon sa kanilang pagsunod sa Diyos. Ipinaliwanag ni Jesus, “Wong, ang pangitaing ito ay hindi matutupad ng buong-buo hanggang sa Aking pagbabalik, ngunit ito ang Aking layunin at naisin para sa Las Pavas. Nais Kong ibahagi mo ang pangitaing ito at pasimulan mong pangunahan ang mga tao sa Las Pavas sa pagtupad nito.”

Si Wong ay nagsimulang tumutol sa Diyos, “Panginoon, labis po silang mahihirap lamang!” “Wong,” mahinang tanong ni Jesus, “Sino ang nanguna sa bayan ng Israel upang makatawid sa Pulang Dagat? Sino ang nagparami ng tinapay at isda upang mapakain ang limang libong mga lalaki, dagdag pa ang mga kababaihan at mga bata? Sino ang nagpanatili ng langis at arina ng balo sa Zarepat na hindi naubos ang mga ito upang makakain ang kanyang pamilya sa loob ng tatlong taon na taggutom? Sino ang pumayapa sa bagyo sa Lawa ng Galilea?” “Ikaw po, Panginoon,” sagot ni Wong. “Kaya, Wong, maging masunurin ka sa Aking hinihiling na iyong gawin. Ibahagi mo kung ano ang meron ka, kahit na ito’y maliit o konti lamang. Ipahayag mo ang Aking mabuting intensyon para sa mga tao — ang Aking magandang layunin para sa kanilang espiritalidad at pisikal na kalalagayan. At Aking pagagalingin ang inyong lupain!”

Narinig ni Wong ang tilaok ng manok. Ang kanyang misis ay inubo at bumaling sa kabilang bahagi ng kanyang pagkakatulog. Siya ay naka-upo pa rin sa lamesa, ngunit namatay na ang kanyang lampara. Nagsisimula na ring lumiwanag. Hinanap ni Wong ang Panginoon sa kanyang paglingon-lingon, ngunit hindi niya S’ya nakita. Siya’y napa-isip, “Panaginip ba ang lahat ng ito. Isa ba itong pangitain mula sa Diyos?” Hindi niya ito mapagtanto, ngunit ang kanyang tanging nalalaman ay kinatagpo siya ni Jesus at ngayon ay may bago na s’yang pagka-unawa tungkol sa layunin ng Diyos para sa mga mahihirap ...at panibagong pangitain kung paano niya gagabayan ang mga tao sa kanyang simbahan upang ipamalas sa ibang mga tao sa komunidad ang pag-ibig ng Diyos para sa Las Pavas.

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteytor: *Ulitin ang mga tanong mula sa simula ng aralin at tanungin ang grupo na magtrabaho sa maliliit na mga grupo at kanilang ibahagi ang kanilang mga sagot* **TALAAAN NG KALAHOK.**

PAG-UULAT NG LAHAT

Ano ang iyong natutunan mula sa kwento ni Pastor Wong at sa inyong mga tanong sa talakayan?

- *Ang Diyos ay mayroong mabuting intensyon para sa parehong pisikal at espiritwal na pangangailangan ng komunidad.*
- *Sinabi ni Jesus na kailangan sabihin o ipahayag ni Ptr. Wong ang mabuting intensyon ng Diyos para sa komunidad.*
- *Ang pagiging mahirap ay hindi problema para sa Diyos. Dapat lamang nating sundin Siya.*
- *Pagagalingin at pagpapalain ng Diyos ang ating lupain kapag tayo ay susunod sa Kanyang kaparaanan.*

Pag-aaral sa Biblia

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Basahin ang Jeremias 29:11

- Ano ang mga plano ng Diyos para sa atin? (*hindi tayo mapasama, tayo'y mapabuti, magkaroon ng kinabukasang punong-puno ng pag-asa (hal. magandang panghinaharap na buhay)*)

Ang komunidad ni Pastor Wong ay nakikipagbaka laban sa prostitusyon, kalasingan, pang-aabuso, korapsyon, at matinding kahirapan. Ang mga tao rito ay kulang sa malinis na tubig, pagkain, at nabubuhay sa isang kapaligiran na masama para sa kanilang kalusugan. Ngunit HINDI ito ang ibig ng Diyos para sa komunidad na ito. **Ang Diyos ay may mabuting mga intensyon para sa ating komunidad.**

Basahin ang II Cronica 7:14

- Ano ang nais ng Diyos na gawin ng Kanyang mga tao? (*magpakumbaba, manalangin, hanapin ang Diyos, talikuran ang kasalanan*)
- Ano ang magiging tugon ng Diyos kung ating gagawin ang mga ito? (*pakikinggan ating panalangin, patatawarin ang kasalanan, at muling pasasaganain ang lupa.*)

Makikita natin na ang pagbabago o ang transformasyon habang tayo ay nagsisimulang mamuhay ng may pagsunod sa Diyos. Ang ating responsibilidad bilang iglesia ay ang magpahayag ng mabubuting intensyon ng Diyos para sa komunidad sa pamamagitan ng pagpupuno ng mga pangangailangan na ating nakikita. At kapag ating sinusunod ang Kanyang mga paraan, pasasaganain ng Diyos maging ang ating lugar.

Pinag-aaral Kaso na sina Jose at Maria

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteytor: Magbigay ng isang kopya ng Kaso nina Jose at Maria **TALAAN NG KALAHOK** sa bawat grupo. (Para sa ilang mga tanong, ang ilang mga halimbawang sagot ay nakasulat ng patagilid. Tandaan, hindi lamang ito ang magagandang sagot, ang mga ito ay pawang magagandang mga sagot.)

Iyong ipagpalagay na ang iyong komunidad ay katulad ng sa iyong komunidad.

Sina Jose at Maria ay nasunugan ng bahay; wala silang naisalba na kahit anong bagay. Kahapon, sila—kasama ng kanilang mga anak—ay nakipanuluyan sa kanilang kamag-anak. Ganon pa man, ang kanilang tinuluyan ay mayroon nang 10 miyembro ng pamilya na nakatira sa maliit na bahay na ito, kaya wala na ring lugar pa para sa pito pang miyembro ng pamilya nila Jose at Maria. Si Jose ay isang magsasaka at Katatapos lang niyang makapagtanim sa kaniyang sakahan, at kailangan pa niyang maghintay ng tatlo pang buwan upang kaniyang maani ang kanyang mga pananim. Kaniyang naubos na ang kanyang lahat na pera para sa binhi ng kanyang pananim at lahat ng kanyang pagmamay-ari sa ngayon ay natupok na ng apoy...

Ano ang ilan sa mga pangangailangan ng pamilyang ito?

- *Pagkain*
- *Matitirhan*
- *Damit*

- *Mapaglulutuan*
- *Matutulugan habang ang kanilang bahay ay muling ginagawa*

Ano ang ilan sa mga bagay na mayroon na sa komunidad na maaaring maitulong?

- *Tao*
  - o *Karpintero at mason na maaaring makatulong sa paggawa ng bagong bahay*
  - o *Taong maaaring magluto ng pagkain ng mga gumagawa*
  - o *Taong maaaring mag-alaga ng mga bata*
  - o *Taong aaliw at susuporta sa pamilya*
  - o *Taong makakatulong sa paglilinis ng lugar na nasunog*
  - o *Opisyal ng Gobyerno na maaaring makapagbigay ng madaliang suporta*
- *Mga Gagamiting Materyales*
  - o *Kaldero o kawali*
  - o *Pagkain*
  - o *Damit*
  - o *Kumot*
- *Pasilidad*
  - o *Samantalang matutuluyan*

Ang ating Komunidad

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Kung iyong kakayahin, himukin ang mga kalahok na maglakad sa ating komunidad sa loob ng 10-20 minuto upang ipaalala sa kanila ang mga pangunahing problema sa kanilang komunidad. Pagkatapos ay sagutin ang sumusunod na mga tanong:

1. Ano ang ilan sa mga problema sa iyong komunidad?
2. Ano sa inyong palagay ang intensyon ng Diyos para sa sitwasyong ito?

MALAKING GRUPONG AKTIBIDAD

Panuto para sa Pasiliteytor: Gumamit ng buto sa pagboto upang matukoy ang tatlong matataas na problema mula sa mga grupong inyong nakilala.

Panuto gamit ang Buto sa Pagboto:

Bigyan ang bawat isa ng 10 “buto” (Kahit anong maliit na bagay ay maaaring maging buto: Palito, dahon, bato, at iba pa.) at hilingin silang ilagay ang kanilang mga Alito buto sa anumang problema, na nilalagyan ng mas maraming buto ang mga problemang mahalaga para sa kanila. Bilangin ang mga buto sa bawat problema – ang may pinakamaraming buto ay siyang magiging pinakamahalaga para sa lahat, ang ikalawang marami ang magiging ikalawang prioridad at ang ikatlo ang kasunod.

- Ano ang hinihiling ng Diyos na inyong gawin?

Tingnan ang tatlong problema na iyong nakilala, at para sa bawat isa, pag-usapan kung ano ang meron ka kayo sa inyong komunidad na maaaring maitulong. Pag-usapan kung anong tao, gamit, pera, at facilidad na mayroon na upang makatulong sa problema.

Manalangin sama-sama tungkol sa kung ano ang inyong gagawin sa inyong napag-usapang gawin.

Aralin 7: Mathematica ng Kaharian

Pangunahing Ideya

Kahit na ang pinakamahirap ay may kakayahang magbigay. At sa kanilang pagbibigay, kanilang makikita ang Diyos na Kanyang pararamihin ang kanilang mga pagsisikap sa isang kamangha-manghang paraan.

Gagamiting Materyales

1. TULONG SA PAGPAPASILITA:

- Set # 1: **Isaia 40:29** (5 pahina/1 set lamang)
- Set # 2: 5 Tinapay, 2 Isda (1 sobre para sa bawat grupo)
- Set # 3: Si Elias at ang Balo (1 sobre para sa bawat grupo)
- Set # 4: Ang Balo at ang Kanyang Barya (1 sobre para sa bawat grupo)
- Set # 5: Ang Talinghaga tungkol sa Talento (1 sobre para sa bawat grupo)

Panuto para sa Pasiliteytor: Sa araling ito, inyong ikukwento ang 5 estorya sa Biblia at pagkatapos ay hihilingin mo ang mga kalahok na lumikha ng isang Mathematica Formula mula sa kwento gamit ang TULONG SA PAGPAPASILITA. Kung ang grupo ay may mababang kakayahan sa pagbabasa at pagsusulat, gamitin na lamang ang mga kard na nagsasaad kung ano ang meron sila bago at pagkatapos. Hilingin ang grupo na paghiwalayin ang mga larawan sa dalawa – Bago at Pagkatapos. Tanungin sila, “Ano ang pagkakaiba ng dalawa? Paano pumunta ang mga tao mula sa isang pila patungo sa kabilang pila?” Ang sagot ay ang Diyos. Pakasiguruhin na kanilang nauunawaan na ang Diyos ang nagpaparami.

Panimula: Isaia 40:29

Inyo po bang napansin na ang Biblia ay may prinsipyong Mathematica? Sa araling ito, ating titingnan ang ilang mga mathematica na ating matatagpuan sa Biblia.

MALAKING GRUPONG AKTIBIDAD

Basahin ang **Isaia 40:29**. Ipaliwanag na ito ang ating magiging pangunahing talata sa araling ito.

- Sino ang malakas? Sino ang mahina?
- Ano ang ginagawa sa atin ng Diyos?
- Maaari po ba nating ilagay ito o gawin itong isang “Mathematical Formula?” Subukan po natin...

Panuto para sa Pasiliteytor: Kung mayroon kang malaking grupo, imbitahan ang limang kalahok sa harap at bigyan sila ng tig-iisang salita o marka sa mathematica (**TULONG SA PAGPAPASILITA**: Set # 1). Para sa maliit na grupo, ilagay ang mga papel o kard sa sahig at sama-samang pagtulungan na mailagay ito sa tamang pagkakasunod-sunod.

“Ang Ating Kahinaan x DIYOS = Kalakasan”

- Ano ang ating matututunan mula sa talatang ito—o sa “formula” na ito?
  - Ang Diyos ang Siyang nagpaparami
  - Ang kapangyarihan ng Diyos ang pinakamahalaga, hindi ang ating kahinaan.

“Ang Bata at ang Kanyang Tanghalian”: Juan 6:1-14

Panuto para sa Pasiliteytor: Para sa bawat kwento sa araling ito, maging handa sa pagsasalaysay ng kwento sa isang malikhaing paraan.

Minsan, may isang maliit na bata. Kanyang narining na ang pinakasikat na guro ay darating sa may lawa ng Galillea at nais n'yang magtungo roon upang mapakinggan S'yang magturo. Nagpaalam s'ya sa kanyang ina, ngunit hindi s'ya pinayagan. Nakapalayo nito sa kanila at ang pananghalian ay malapit ng maihain. Nagmaka-awa s'ya ng taimtim at sa wakas ay pinayagan din s'yang pumunta doon. Ipinaghanda s'ya ng kanyang ina ng baon na pangtanghalian at ibinalot ito sa isang damit at patakbo s'yang umalis ng kanilang bahay.

Nang kanyang marating ang kanyang destinasyon, kanyang nakita na ang lugar ay punong-puno na ng mga tao. Bilang isang bata, s'ya'y sumingit ng sumingit sa makapal na dami ng tao hanggang marating ny'a ang unahang pwesto. Sa wakas ay nakakita s'ya ng lugar na madali n'yang maririnig ang guro at ang kanyang mga tagasunod. Siya'y hindi makapaniwala paano magsalita ang guro, lalo na ang mga bagay na Kanyang mga binanggit. Kaniya nang nakalimutan na hindi pa n'ya nakakain ang kanyang baon na pananghalian.

Sa wakas, ang gutom ay unti-unti na n'yang nararamdaman at kanyang naalala ang baon na inihanda ng kanyang ina para sa kanya. Kanyang dahan-dahan na kinuha ito sa kanyang pinaglagyan upang hindi maka-agaw ng pansin at ang atensyon ng mga tao ay mapunta sa kanya.

Sa isang saglit, ang guro ay huminto sa kanyang pagtuturo at inutusan ang Kanyang mga disipulo na pakain ang lahat. Ang bata ay napalingon at kanyang napagtanto na ang tao ay lumobo na ng mga 20,000. "Uy," s'ya'y namangha, "paano sila gagawa ng napakaraming pagkain para sa napakaraming tao na naririto?" Habang siyang namamangha pa sa napakaraming tao na dapat pakainin, ang mga disipulo naman ay may magkakatulad ding kaisipan at ang isa nga lang sa kanila ay naglakas na ng loob upang magtanong sa kanilang guro kung saan sila kukuha ng pera upang makabili ng pagkain at makakain ang ganito karaming tao. Hindi bababa sa isang taong sweldo ang kailangan upang mapakain ang lahat.

Ang guro ay nagtanong sa kanila, "Ano ang mayroon kayo?" Ang bata na may dalang baon ay unti-unti na kanyang itinatago ang kanyang dala-dalang pagkain, ngunit, huli na ang lahat. Ang isa sa kanila na si Andrew, ay nakita ang baon ng bata. "Guro," wika niya, "meron dito na 1, 2, 3, 4, limang hiwang tinapay at dalawang isda."

Ang guro ay tumugon, "Dalhin ninyo sa Akin."

Naisasalarawan nyo ba sa inyong isipan kung ano ang sunod na nagyari?

Si Andrew ay nangusap sa bata at kanyang sinabi, "Ang guro ay hinihingi ang iyong baon." Ang bata ay sumang-ayon na ibigay ang kanyang pananghalian kay Andrew, na ibinigay naman sa Guro.

Kinuha ni Jesus ang pagkain ng bata at nanalangin sa Ama na nagpapasalamat, pagkatapos ay kanyang hinati-hati ang pagkain. Ang bata ay nakatitig at hindi makapaniwala habang ang mga kasamahan ni Jesus ay ibinabahagi sa mga tao ang tinapay at isda. Ang bawat isa sa kanilang lahat ay kumain at nagpatuloy na kumain hanggang silang lahat ay nangabusog. Kaniyang tiningnan ang kanyang paligid at kanyang nakita na mayroon pang 12 basket ng pagkain ang natira pa.

Ngayon, siya ay hindi na makapaghintay na maka-uwi upang ibalita sa kanyang ina ang kanyang nasaksihan. S'ya'y tumakbo ng dali-dali pauwi at isinalaysay sa kanyang ina ng may pananabik na ang kanyang baong pananghalian ay nakapagpakain ng 5,000 mga lalaki, mga kababaihan, at mga bata! Ang kanyang ina ay humarap sa kanya, huminga ng malalim at nagsabi, "Anak, ilang beses ko bang dapat sabihin sa iyo na huwag kang gumagawa-gawa ng mga kwento!"

- Paano natin magagawa ang kwentong ito na maging isang formula?

MALILIIT NA MGA GRUPONG AKTIBIDAD (3-4 MGA TAO)

Panuto para sa Pasiliteytor: Bigyan ang bawat grupo ng sobre na may ginupit na mga larawan at marka patungkol sa “Bata at kanyang Tanghalian” - (**TULONG SA PAGPAPASILITA** Set # 2) o gumawa ng malaking mga larawan at hilingin ang buong klase na magtulong tulong na mabuo ang formula. Magbigay ng suhestyon upang makatulong sa kanila na malaman ang sagot. Kapag natapos nila itong gawin, maaari na nilang magawa ang mga sumusunod na mathematica.

Sagot: “bata + 5 Tinapay + 2 Isda x DIYOS = Pagkain para 5000 mga lalaki + Pagkain para sa mga babae at bata + 12 natirang mga basket”

Yan ang Mathematica sa Kaharian ng Diyos!

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Kailangan ba ng Diyos ang bata at ang kaniyang tanghalian? Mayroon bang ibang paraan upang mapakain ni Jesus ang mga tao?
- Bakit pinili ng Diyos na kunin ang natatanging pagkain ng maliit na bata?

Habang ating kinukunsidera ang mga tanong na ito, tayo ay magpapatuloy sa paggawa ng iba pang mga Mathematica sa Kaharian ng Diyos.

“Ang Balo at ang kanyang Huling Pagkain”: I Hari 17:7-16, 18:1

Isang napakahirap na panahon ito sa kasaysayan ng bayan ng Israel. Ang bansa ay patuloy na dumaranas ng labis na taggutom sa loob na ng tatlong taon at kalahati. Ang mga tao ay nangamamatay na. Maging si Elias, na propeta ng Diyos, ay dumaranas din ng kahirapan.

Subalit, ang Diyos ay gumamit na isang balo upang kumalinga kay Elias. Habang si Elias ay naglalakad sa kabayanan, kanyang nakita ang isang babae na namumulot ng mga maliliit na kahoy na panggatong at inutusan s’ya ng Diyos na lumapit sa babae upang humingi ng kaunting tubig mula sa kanyang sisidlan upang makainom.” Ang babae ay sumang-ayon na bigyan ng tubig si Elias, ngunit bago pa n’ya ito magawa, si Elias ay nagsabi sa kanya na magdala rin ng kanyang makakain muna, bago pa s’ya at ang kanyang anak ay kumain.

Ang babae ay tumugon, “Ang Diyos na buhay ang aking saksi, na ako ay mayroon na lamang sapat para sa isang kainan, para sa aking anak at sa akin, at pagkatapos nito ay siguradong mamamatay na kami!” Sa tugon na ito ng babae, si Elias ay sumagot sa kanya, “Huwag kang matakot, ang Diyos ang magbibigay ng ating pangangailangan.”

Ang babae ay tumalikod upang iwan si Elias at gumawa ng pagkain para kay Elias mula sa kakarampot na langis at arina na mayroon pa s’ya. Pero, nang kanya ng nagamit ang lahat ng kanyang langis at arina sa paghahanda ng pagkain para kay Elias, s’ya’y nagulat ng kanyang madiskubre na ang kanyang sisidlan ng langis at arina ay puno ng laman, na tila бага ay hindi nagamit o nabawasan man lang. Ang babae ay nagwika kay Elias, “Ginamit ko ang lahat na mayroon ako para sa iyo, ngunit ngayon ay ibinalik ng Diyos ang lahat. Purihin ang Diyos!”

Ang biblia ay nagsasabi sa atin na hindi lamang nagbigay ang Diyos para kay Elias, at sa babae at kanyang pamilya nang araw na iyon, Sa halip ay nagbigay ang Diyos sa babae at kanyang pamilya ng makakain sa sumunod na 3 ½ taon pa! Isang himala.

- Paano natin magagawa ang kwentong ito na maging isang formula?

MALILIIT NA MGA GRUPONG AKTIBIDAD

Panuto para sa Pasiliteytor: Ipamahagi ang sobre (**TULONG SA PAGPAPASILITA** Set # 3) At pahintulutan ang bawat grupo na subukang mabuo ang formula. Sa mabababa ang kakayahang magbasa at magsulat, ilagay ang mga salita o simbolo para sa:

- Balo
- 1 keyk
- Pagkain para sa tatlong tao sa tatlong taon

Sagot: “Balo + 1 keyk x DIYOS = 1 keyk x Balo, Bata at si Elias x 365 na mga araw x 3 taon = 3,285 na mga keyk”

Yan ang Mathematica sa Kaharian ng Diyos!

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Mahirap lang ba ang balo?
- Maaari bang mapakain ng Diyos sa Ilias sa ibang pamamaraan?
- Bakit hiniling o inutusan ng Diyos si Elias na magtungo sa balo at hinging pakainin s’ya?
- Bakit hiningi ni Jesus ang natatanging pagkain ng bata sa kwento?
- Ang Diyos ba ay may puso para sa mahihirap at mga balo?

“Ang Balo at ang kanyang 2 Barya:” Marcos 12:41-44

Isang araw nang si Jesus ay nakaupo sa loob ng templo malapit sa sisidlan na pinaglalagyan ng mga handog, Kanyang nakita ang isang mayaman na umaagaw ng atensyon ng mga tao habang s’ya’y naghuhulog ng kanyang mga kaloob. Isang mahirap na babae naman ang dumating na may dalang dalawang barya lamang. Dahil ito lamang ang mayroon s’ya, s’ya’y hiyang-hiya at ayaw n’yang ipakita sa iba ang kanyang kaloob na dalawang barya lamang, kaya kanyang dahan-dahan na inihulog ang kanyang handog, na tila baga ay isang sikreto.

Tinipon ni Jesus ang Kanyang mga disipulo at nagbahagi ng Kanyang mga napansin at nagsabi, “Ang babaeng ito ay higit na nakapagbigay kaysa sa lahat.”

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Ano ang ibig sabihin ni Jesus? Paano s’ya na kapagbigay ng higit?
- Bakit di sinabihan ni Jesus ang balo ng, “Huwag na po Inay, huwag n’yo na pong ibigay iyan, nakikita naman ng Diyos ang inyong puso, at mas kailangan n’yo po yan kasya ng templo.” Maaari Niyang gawin iyon, ngunit hindi Niya ito ginawa! Bakit?

Sa halip na pigilan s’ya, pinagmasdang mabuti ni Jesus ang kanyang pagsasakripisyo. Mula noon, ang kwento tungkol sa kanyang pagbibigay ay naisulat na para mabasa ng higit na nakakarami. Habang totoo na s’ya’y proporsyonal na nagbigay ng higit, literal din itong totoo. Sa higit na 2000 mga taon, ang mga Kristiano ay napukaw ng babaeng ito. Pakaisipin kung magkano na ang naibigay bilang bunga ng kanyang halimbawa. Ito ang PINAKAMALAKING pagpaparami sa lahat. Siya’y nagbigay ng lahat ng mayroon s’ya bagamat dalawang pirasong barya lamang ngunit ito ay pinarami ng Diyos. Ito ang Mathematica ng Kaharian!

MALILIIT NA MGA GRUPONG AKTIBIDAD

Gamitin ang **TULONG SA PAGPAPASILITA** na mga ginupit na papel upang malikha ang formula

Sagot: “Balo + 2 Barya x DIYOS = Mahigit na 2,000 taong inspirasyon!”

Paalalahanan ang mga kalahok:

- *Hiningi ng Diyos ang natatanging tanghalian ng bata ...*
- *Kanyang hinigi sa balo na unang pakainin si Elias, na kanyang ibinigay ang kanyang huling hapunan o pagkain...*
- *Kanyang pinahintulutan ang balo na magbigay ng lahat na meron sya ...*

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Binigyan ba ni Jesus ang mga mahihirap ng dahilan na huwag nang magbigay dahil sila’y mahihirap?

- May mga bagay ba na “napakaliit” o “napakababa ng halaga” na ibigay sa Diyos?
- Pinagpapala ba ng Diyos ang pagbibigay ng mga mahihirap?
- Ano ang ilan sa mga paraan na pinagpapala ng Diyos ang ating pagbibigay?
  - o *Pagpapalang materyal*
  - o *Makita ang buhay ng iba na nagbago*
  - o *Pag-unlad ng komunidad*
  - o *Nakapaglililitas ng buhay*

Habang minsan, tayo ay nakakaranas ng pagpapalang materyal, ngunit hindi ito ang laging pangyayari. Minsan ay pinagpapala tayo ng Diyos sa pagiging bahagi ng paggawa ng kakaiba sa isang komunidad o di kaya ay makakita tayo ng isang taong lumapit sa Diyos. Sa ibang mga pagkakataon ay pinagpapala Niya tayo ng mga materyal na bagay. Tayo ay pinapa-alalahanan ng **I Corinthians 9:11** na ang dahilan kung bakit Niya tayo pinagpapala ay upang tayo ay magpatuloy na maging mapagbigay sa bawat pagkakataon upang ang Diyos ay mapapurihan.

Huling kwento! Ito ay hindi masayang kwento ...

“Talinghaga tungkol sa Talento:” Mateo 25:14-30

Mayroon minsan isang napakayamang tao na nagpasyang maglakbay ng malayo. Bago s’ya umalis ay kanyang tinawag ang kanyang tatlong mga lingkod. Sa unang lingkod, kanyang binigyan ito ng limang talento at kanyang pinagbilinan ito na, “Ipangalakal ang mga ito hanggang sa kanyang muling pagbabalik.” Sa ikalawang lingkod, kanyang binigyan ito ng dalawang talento at pinagbilinan rin na, “Ipangalakal ang mga ito hanggang sa kanyang muling pagbabalik.” At sa panghuli, sa pangatlong lingkod, kanya ito binigyan ng isang talento at pinagbilinan din na, “Ipangalakal ito hanggang sa kanyang muling pagbabalik.”

Ang mayamang tao ay naglakbay sa malayong lugar at pagkatapos ng mahabang-mahabang panahon ay muli s’yang nagbalik. Kanya muling ipinatawag ang kanyang tatlong mga lingkod at tinanong sila kung ano ang kanilang ginawa habang s’ya ay wala. Ang unang lingkod ay nag-ulat na ang limang talento ay kumita pa ng lima pang talento. Dahil dito, ang mayaman ay tumugon at nagsabi, “Mahusay! Dahil tapat ka sa kakaunti, ngayon ay magkakaroon ka pa nang higit pa.” Ang ikalawang lingkod ay nag-ulat din na nagsasabing ang kanyang dalawang talento ay kumita naman ng dalawa pa at muli ang mayaman ay tumugon at nagsabi, “Mahusay! Dahil tapat ka sa kakaunti, ngayon ay magkakaroon ka nang higit pa.”

Sa panghuli, ang ikatatlong lingkod ay nagpaliwanag, “Alam kong matigas at malupit kang uri ng tao. Ako’y natakot na mawala ko ang talentong binigay mo kaya ibinaon ko ito sa lupa upang hindi mawala. Narito, ang iyong talento. Hindi ito nawala.” Dahil dito, ang mayamang tao ay sumagot at nagsabi, “Tamad at masamang lingkod!” Kanyang kinuha ang talento sa kanya at ibinigay sa unang lingkod at ipinatapon s’ya sa labas ng kaharian.

Ito rin ay isang Mathematica ng Kaharian. Ating tingnan ...

MALIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteytor: Ipamigay ang mga sobre (**TULONG SA PAGPAPASILITA** Set # 5) at pahintulutan ang bawat grupo na subukang likhain ang formula.

Sagot: “lingkod + 1 talento x 0 (walang ginawa) = 0 ang nadagdag + itinapon sa kadiliman”

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Sino ang binigyan ng pinakakaunti? Ngunit, tingnan kung ano ang nagyari!
- Ang Diyos ba ay hindi nag-aalala sa mahihirap? Bakit s’ya itinapon palabas ng kaharian?
- Anong kahihinatnan mayroon, kahit na sa mahihirap, kung hinid sila susunod kay Jesus?

Konklusyon

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

1. Tayo ba ay mapagbigay sa mga bagay na bigay din sa atin ng Diyos?
2. Ang atin bang iglesia ay mapagbigay sa ibinigay ng Diyos dito, o sa ating pangsarili laman ginagamit ang mga ito?
3. Anong mga paraan ang ating nakita na tayo'y pinagpala ng Diyos dahil tayo ay naging mapagbigay?
4. Anong mga pagbabago ang aking gagawin upang aking mailapat ang mga prinsipyong ito sa aking buhay at iglesia?

Aralin 8: Pagpapamalas ng Pag-ibig

Pangunahing Ideya

Maaari nating mahalín ang ating komunidad sa pamamagitan ng ‘Acts of Love’ o pagpapamalas ng pag-ibig dito. Ang mga katangian ng isang ‘Act of Love’ ay: Ginawa upang maipakita ang pagmamahal ng Diyos, Ginawa sa Pagsunod sa Diyos, Ginawa sa pamamagitan ng Lakas ng Diyos, Ginawa upang ang Diyos ay mapapurihan, Ginawa gamit ang lokal na resources, at maliit at simple.

Gagamiting Materyales

1. Maliit na Premyo para sa isang lokal na resources na aktibidad

Panuto para sa Pasiliteytor: Ang araling ito ay nagnanais na matandaan ng mga kalahok ang 7 katangian ng isang ‘Act of Love.’ Aming iminumungkahi na lagyan ito ng mga simpleng galaw ng mga kamay upang maging madali ito na matandaan. Halimbawa – Ginawa gamit ang Lakas ng Diyos ay maaaring maipakita sa pamamagitan ng pagtitiklop ng mga braso, Ginawa sa Pagsunod sa Diyos ay maaaring maipakita sa pamamagitan ng dalawang kamay na nananalangin. Habang iyong ipinakikilala ang mga katangiang iyo, alamin din ang mga aksyon ng kamay para sa bawat katangian.

Panimula

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Ano ang ilang mga bagay na inyong ginagawa bilang isang iglesia upang maipakita ang ating pagmamahal sa mga di-kristiano sa inyong komunidad?
- Ilang mga tao ang kasali rito?
- Gaano kadalas ito ginagawa?
- Paano kayo nagpapasya kung ano ang gagawin?
- Paano tumutugon ang mga tao?
- Bakit ninyo ito ginagawa?

‘Acts of Love’

Sa huling mga aralin, tayo ay pina-alalahanan gaano kamahal ng Diyos ang bawat tao. Ating nakita na tayo ay inuutusang mahalín ang ating kapwa. Ang ‘Acts of Love’ ang isa sa mga paraan upang ating magawa ito.

Ang ‘Acts of Love’ ay ang mga maliliit na proyekto na ginagawa ng iglesia upang ipamalas ang pag-ibig ng Diyos sa kanilang komunidad. Kalimitan itong simple at maaaring gawin sa isang araw.

Mayroong 7 mga espisipikong katangian ang isang ‘Act of Love.’ Sa araling ito ay ating pag-aaralan ang 7 katangiang ito.

1. Ginawa upang ipakita ang pag-ibig ng Diyos

Isa sa mga pangunahing layunin ng isang ‘Act of Love’ ay upang maipakita ang pagmamahal ng Diyos sa inyong komunidad.

Sa isang komunidad, ang iglesia ay nagpasya na gumawa ng isang ‘Act of Love.’ Kanilang naramdaman na sinasabi ng Diyos sa kanila na tulungan ang misis ng isang lider ng isang grupo o gang sa kanilang lugar. Natatakot sila, dahil ang mister nito na lider ng gang ay may reputasyon madaling magalit ng husto at mabilis din ito manakit ng iba kahit maliit lamang ang dahilan para kanyang sakatan ito. Ganon pa man, nais ng iglesia na sundin nila ang Diyos.

Naghintay sila hanggang kanilang malaman na lumabas ng bayan ang lider ng gang na ito, at doon kanilang tinulungan ang misis nito sa pag-ani ng kanilang pananim at inihanda ang mga inani para maibenta ang mga ito. Nang nakauwi na ang gang lider, nakita niya ang lahat nilang pananim na naani na at nagsimula na siyang magsisigaw, “Sino ang gumawa nito?” Takot na takot naman ang kanyang misis na sabihin sa kanya ang nangyari, takot siya na kung baka ano ang gawin nito kaguluhan, ngunit di nagtagal ay kanya ring ipinagtapat na siya’y tinulungan ng mga tao mula sa simbahan. Pasugod na nagtungo ang gang lider sa simbahan at kanyang kanalampag ang pintuan nito. Matapos namang tawagin ng pastor ang kaniyang deacono bilang saklolo, binuksan ng pastor ang pintuan ng kanilang simbahan, at pumasok ang lider ng gang. “Bakit ninyo ginawa iyon?” Pasigaw na hinihingi ang kanilang dahilan sa pagtulong. Sila’y tumugon na kanilang sinabi na nais nilang simpleng ipakita ang pag-ibig ng Diyos. Nagsimulang umiyak ang gang lider, na kaniyang binahagi na walang sinuman ang nagpakita sa kanya ng pagmamahal sa kanyang buong buhay. Siya’y naging Kristiano, nagbago ang kanyang pamumuhay, at nagpatuloy na lima pang pamilya mula sa kanyang gang ang kanyang nadala sa Panginoong Jesus.

- Ano ang naging epekto nitong ‘Act of Love?’
- Sa inyong palagay, ang gang lider na ito ay magkakaroon ng pareho lang na reaksiyon sakaling kanila lamang na ibinahagi sa kanya ang ebanghelyo ng Panginoong Jesus? (Huwag pagkamalian, hindi natin sinasabi na walang kapangyarihan magbago ang ebanghelyo ng Panginoon! – komento ng nagsalin)

Ang pangunahing layunin ng ‘Act of Love’ ay masunod ang utos ng Diyos na ating mahalin ang ating kapwa. Nais lamang nating ipakita sa ating komunidad ang pagmamahal ng Diyos. Upang makapagsimula nito, maganda na ating maisip gawan nito ang mga taong hindi natin nagagawan ng kabutihan pa, halimbawa ay ang mga hindi dumadalo sa ating simbahan.

- Sa inyong palagay, bakit napakahalaga na ating maipakita ang pagmamahal ng Diyos sa mga di pa mananampalataya?
  - *Maraming mga di mananampalataya ang ayaw magtungo sa simbahan upang marinig ang Diyos. Ganon pa man, katulad ng sa kwento kanina, kapag kanilang nakita o naramdaman ang pag-ibig ng Diyos sa kanila, sa pamamagitan natin, ito ay nagkakaroon ng malaki at makabuluhang epekto sa kanilang personal na buhay.*

2. Ginawa sa Pagsunod sa Diyos

Gaya nang sa lahat ng bagay, nais nating masiguro na sa lahat ng bagay ay lumalakad tayong may pagsunod sa ating Diyos. Sa halip na gumawa tayo ng pagsisiyasat sa komunidad upang maunawaan ang mga pangangailangan at tumugon ng pagtulong ayon sa ating sariling plano, nais nating magsimula sa panalangin, na humihiling sa Diyos kung ano ang nais Niyang ating dapat gawin. **Kalimitan, ang mga ‘Acts of Love’ na may matinding epekto ay yaong mga tila бага ay walang kwenta na di natin maintindihan.**

Isipin muli ang kwento na ating narinig tungkol sa isang gang lider.

- Paano nagpasya ang iglesia kung sino at kanino ipapakita ang pag-ibig ng Diyos?
  - *Sila’y nanalangin at ipinakita ng Diyos sa kanila na mahalin ang gang lider.*
- Sa inyong pag-iisip ay bibigyan nila ng pansin at tuon ang gang lider kung tanging pagsisiyasat lamang sa komunidad ang kanilang ginawa? (Maaari nilang malamang ang pangangailangan sa kanilang komunidad, ngunit hindi nila malalaman kung kanino nila ipapakita ang pagmamahal ng Diyos – komento ng nagsalin)

Minsan ang mga bagay na hinihingi ng Diyos na ating gawin ay mga bagay na di natin maunawaan o hindi ayon sa takbo ng ating pag-iisip—tulad ng mahalin ang gang lider. Ngunit maaari po tayong magkaroon ng malaking pag-asa na kung tayo ay pinangungunahan ng Diyos na gunawa ng isang bagay, gagampanan ito ng Diyos o mapangyayari ito, sapagkat kanyang tinutupad ang Kanyang magustuhan, kanya tayong pagpapalain dahil sa ating pakiki-isa sa Kanyang mga plano.

3. Maliit at Simple

Nang una kayong gumawa ng 'Acts of Love,' amin hinimuk kayo na pumili lamang ng isang napakasimpleng 'Act of Love.' Na may kaisipang, kaya itong gawin sa loob ng ilang oras o isang araw.

- Sa inyong pag-iisip, bakit mahalaga na magsimula tayo sa maliit at simpleng mga 'Acts of Love?'

Ikonsidera ang 4 na ideya: Kapag tayo ay nagsimula sa isang bagay na maliit at simple...

1. **Kaya nating tapusin ito.** Kung malaki ang ating plinano, madali tayong mabulunan at mahirapan sa ating gagawin, at magiging mahirap ito upang matapos. Ganon pa man, kung maliit at simple lamang ang ating gagawin, mas sigurado tayong magagawa natin at matatapos ito.
2. **Maraming tao ang maaaring makilahok.** Mas magiging madali para sa mga taong sumali sa mga maliliit na mga proyekto lalo na kung kanilang nalalaman na isang araw o isang hapon lamang ito gagawin. Kanilang sasabihin, "Ok, kaya kong gawin yan. Libre ako nang hapon na iyan." Ngunit kung ito ay isang malaking proyekto na nangangailangan ng maraming araw upang matapos, ang mga tao ay maaaring mag-alangan magkumit ng kanilang oras at resorses. Ito ay lalo na kung ang ideya ng paggawa ng kabutihan para sa iba ay isang bago pa para sa kanila.
3. **Mayroon tayong pagkakataong mapalaki pa ang ating kakayahan.** Marahil ay hindi pa marami ang ating karanaran sa paggawa ng mga proyekto. Ito ay nagbibigay sa atin ng pagkakataong gumawa ng simple at makakuha ng karanasan bago tayo sumubok na gumawa ng mga kumplikadong mga proyekto.
4. **Makakakuha tayo ng mabilisang pagtatagumpay.** Habang tayo ay nagiging matagumpay sa maliliit na mga proyekto, ang iba ay maiinganyong sumali dahil sa pagtatagumpay na nararanasan ng grupo. Nang ikaw ay nagsimula, mga iilan sa iglesia ang interesadong makilahok. Ngunit habang patuloy mo itong itinuturo at nadadagdagan ang modelo ng iyong matagumpay na mga 'Acts of Love,' dumadami rin ang nagiging interesdo sa pagsali o sa pakiki-isang gumawa ng kabutihan para sa iba.

Mas mabuting gumawa ng maliliit na 'Acts of Love' nang parati (minsan sa isa o dalawang linggo) kaysa gumawa ng isang malakit proyekto. Dagdag pa po dito sa listahan ng mga magagandang kalamangan sa paggawa ng maliliit na mga 'Acts of Love,' ang paggawa ng 'Acts of Love' parati ay nag-iimprinta ng imahen ng iglesia na mapag-aruga sa isipan ng mga tao sa komunidad.

4. Ginawa Gamit ang Lokal na Resorses

MAGKAPARTNER NA AKTIBIDAD

Tayo ay maglalaro. Mag-isip po kayo ng 'Acts of Love' na magagawa ng inyong iglesia upang makatulong sa tao na walang gagastusing anumang halaga ng pera. Subukang ilista ang lahat ng suhestyon. Ang magkapartner na may pinakamaraming sagot pagkatapos ng 5 minuto ay makakatanggap ng premyo.

Panuto para sa Pasiliteytor: Pagkatapos ng 2 minuto, paalalahanan sila tungkol sa kakayahan o kasanayan ng mga tao na meron sila sa iglesia na maaaring maitulong. Pagkatapos ng 5 minuto, hayaan ng magkapartner na bilangin ilang 'Acts of Love' ang kanilang naisip. Bigyan ng maliit na premyo, tulad ng isang paboritong pagkain, ang magkapartner na may pinakamaraming naisip na 'Acts of Love' na di kailangan ng pera.

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

- Sa inyong pag-iisip, bakit mahalaga na gumawa ng 'Acts of Love' gamit ang resorses na mayroon na tayo sa ating komunidad?
  - **Dahil ito ay pagpapakita ng Higit na Pagmamahal**
Balikang isipin ang kwento tungkol sa saris saika-5 aralin. Sa inyong palagay ay magkakaroon ng parehong epekto kung isang malaking NGO ang nagdala ng mga saris sa komunidad? Hindi, di ba!
    - Bakit naramdaman ng mga tao na sila'y minamahal?

Ito ay dahil kanilang nakita ang pagmamahal ng iglesia ayon sa kanilang pagsasakripisyo. Kung hindi naramdaman ng komunidad ang kanilang pagsasakripisyo o pagsisikap na mahalin sila, hindi nila makikita ang pagmamahal ng Diyos sa kanila sa katulad na paraan.

- o **Ang Pagpapala ng pagbibigay.** Basahin ang **II Corinto 9:6-11** “6 Ito ang ibig kong sabihin: ang nagtatanim ng kakaunti ay aani ng kakaunti, at ang nagtatanim ng marami ay aani ng marami. 7 Ang bawat isa’y dapat magbigay ayon sa kanyang pasya, maluwag sa loob at hindi napipilitan lamang, sapagkat iniibig ng Diyos ang nagbibigay nang may kagalakan. 8 Magagawa ng Diyos na pasaganain kayo sa lahat ng bagay, at higit pa sa inyong pangangailangan, **upang sumagana kayo para sa mabubuting gawa.** 9 Tulad ng nasusulat, “Siya’y masaganang nagbibigay sa mga dukha; ang kanyang kabutihan ay walang hanggan.” 10 Ang Diyos na nagbibigay ng binhing itanim at tinapay na makakain, ang siya ring magbibigay sa inyo ng binhi, at magpapalago nito **upang magbunga nang sagana ang inyong kabutihang-loob.** 11 Pasasaganain niya kayo sa lahat ng bagay **upang mas marami ang inyong matulungan.** Sa gayon, **lalong darami ang magpapasalamat sa Diyos** dahil sa inyong tulong na dadalhin namin sa kanila”. Ang Diyos mismo ang nagsabi sa atin na Kanya tayong pagpapalain sa parehong sukatan na tayo ay nagbigay. Ganon pa man, tingna muli ang mga talata:
  - Bakit tayo pinagpapala ng Diyos?
    1. Upang tayo’y sumagana sa mabubuting gawa, kabutihang-loob, at sa pagtulong.
    2. Upang lalong dumami ang nagpapasalamat sa Diyos.

Habang ang mga iglesia ay masaganang nagbibigay, nakita natin kung paano sila pagpalain ng Diyos. Sila ay nagsimulang lumabas sa kahirapan. Ngunit, higit na mahalaga pa rito ay naging higit silang mapagbigay at nakakagawa ng higit na maraming ‘Acts of Love.’

5. Ginawa sa Pamamagitan ng Kalakasan ng Diyos

Basahin ang **Juan 15:1-8** “¹Ako ang tunay na puno ng ubas at ang aking Ama ang tagapag-alaga. ²Inaalis niya ang bawat sangang hindi nagbubunga, at kanya namang pinuputulan at nililinis ang bawat sangang nagbubunga upang magbunga pa nang lalong sagana. ³Nalinis na kayo sa pamamagitan ng salitang sinabi ko sa inyo. ⁴Manatili kayo sa akin at mananatili din ako sa inyo. Hindi nagbubunga ang sangang hindi nananatili sa puno. Gayundin naman, hindi kayo nagbubunga kung hindi kayo mananatili sa akin. ⁵“Ako ang puno ng ubas at kayo ang mga sanga. Ang nananatili sa akin, at ako sa kanya, ang siyang nagbubunga nang sagana, sapagkat wala kayong magagawa kung kayo’y hiwalay sa akin. ⁶Ang hindi nananatili sa akin, gaya ng sanga ay itinatapon at natutuyo. Ang ganoong mga sanga ay tinitipon, inihahagis sa apoy at nasusunog. ⁷Kung nananatili kayo sa akin at nananatili sa inyo ang aking mga salita, hingin ninyo ang anumang nais ninyo at matutupad iyon para sa inyo. ⁸Napaparangalan ang aking Ama kung kayo’y masaganang nagbubunga at sa gayon kayo’y magiging mga alagad ko.”

- Ano ang sinasabi ng siping ito tungkol sa gaano kalaki ang ating magagawa sa ganang ating sarili lamang? Ano sa inyong palagay ang ibig sabihin nito?
- Paano tayo makakapamunga ng labis?

Ang pagtulong sa tao ay maaaring maging napakahirap. Tanging Diyos lamang ang makakapagdala ng pagbabagong ating inaasahang makita sa ating mga komunidad. Kung nais nating makita ang pagbabago sa ating mga komunidad sa pamamagitan ng ‘Acts of Love,’ kailangan talaga nating nakatuon sa Diyos o nananatili sa Diyos at sa Kanya lamang humihingi ng tulong sa pagtupag nito.

Dapat tayong laging nananalangin bago gawin ito, habang ginagawa ito, at pagkatapos nating gawin itong ‘Acts of Love.’ Kapag tayo ay humarap sa isang hamon o balakid, kailangan nating humingi sa Diyos ng tulong na S’ya ang gumawa ng daan upang ating mapagtagumpayan ang mga ito. Kung tayo ay napagod at pinanghinaan ng loob, dapat tayong magtiwala sa Diyos na bigyan tayo ng lakas na makapagpatuloy.

6. Magsali ng Mas Maraming Tao Hanggang Maaari

MALAKING GRUPONG TALAKAYAN

Panuto para sa Pasiliteyor: Hatiin ang mga kalahok sa dalawang grupo – A at B. Hilangin ang grupo ng A na pumili ng isang tao upang magrepresenta sa kanila. Sabihin naman sa ikalawang grupo na lahat ay maaaring makilahok. Ipaliwanag sa dalawang grupo na kailangan nilang pagdugtungan ang magkabilang panig ng kwarto gamit ang anumang makita nila sa loob ng silid. Sa unang grupo - A, ang nag-iisang tao ang gagawa ng lahat ng trabaho, pero pwede siyang humiram ng kung anong meron mula sa kanyang kagrupa. Para naman sa ikalawang grupo ng B, ang bawat isa ay maaaring tumulong sa pagkolekta ng mga gamit, sa pagsasalansan nito upang kanilang maidugtong ang magkabilang panig ng silid. Ipaliwanag sa unang grupo ng A na hindi sila maaaring magsalita sa buong paglalaro. (kung sila ay magsalita, sabihin ninyo na, “Tahimik lang po, may ginagawa ang ministry team.”)

Kapag tapos na ang parehong grupo, magtanong:

- Sino ang unang nakatapos?
- Ano sa inyong palagay ang ating matututunan sa larong ito?
- Grupo ng A
  - o Ano ang naging pakiramdam ng nag-iisang tao na gumawa lahat ng trabaho?
  - o Ano ang naging pakiramdam ng iba? Kayo ba ay nangarap ring makibahagi?
- Grupo ng B
  - o Ano ang benepisyo ng pagkakaroon ng maraming taong gumagawang sama-sama?
- Kapag tayo ay gagawa ng ‘Acts of Love,’ sinisikap nating maisali ang maraming tao hanggang maaari—bakit ito mahalaga?

Kadalasan, sa iglesia, tanging kakaunti lamang na mga tao ang gumagawa ng ministeryo. Ito yung mga taong madaling mapagod at handa nang bumigay habang ang iba ay batong-bato na, na ang kanilang mga talento ay hindi nagagamit. Hindi sila lumalago sa kanilang kakayahan o kasanayan o maging sa kanilang pananampalataya. Minsan ay nayayamot na lamang sila dahil sa paghingi sa kanila ng pera ngunit di naman sila isinasali sa gawaing ito. Kapag ikaw ay gagawa ng isang ‘Act of Love,’ nanaisin mong isali ang maraming tao hanggang maaari sa iyong ginagawa. Saka tayo makikinabang sa pagiging malikhaing ng marami at ng kanilang enerhiya sa paggawa ng mga bagay. Ang isang mabuting ‘Act of Love’ ay hindi lamang ang pangungulekta mula sa iba ng kanilang maibibigay, kundi ang pagsasali sa kanila sa paggawa ng proyekto. Ang ilang mga proyekto ng ibang iglesia na kanilang piniling isali ang bawat isa ay ang mga sumusunod: paglilinis ng pinagkukunan ng tubig, paglilinis ng kanilang imburnal, bangketa at kalsada, at paglilinis ng isang klinikang pang medisina.

7. Ginawa Upang Mapapurihan ang Diyos

Basahin muli ang **Juan 15:8** “*Napaparangalan ang aking Ama kung kayo’y masaganang nagbubunga at sa gayon kayo’y magiging mga alagad ko*”.

- Ano ang layunin ng pamumunga ng higit o labis?

Basahin ang **Mateo 5:13-16** ¹³ “*Kayo ang asin ng sangkatauhan. Ngunit kung ang asin ay mawalan na ng alat, paano pa ito mapapaalat muli? Hindi ba wala na itong kabuluhan kundi ang itapon at tapakan ng mga tao?*

¹⁴ “*Kayo ang ilaw ng sanlibutan. Ang isang lungsod na nakatayo sa ibabaw ng burol ay hindi maitago.*

¹⁵ *Walang taong nagsisindi ng ilaw at pagkatapos ay inilalagay iyon sa ilalim ng banga. Sa halip, inilalagay iyon sa talagang patungan upang matanglawan ang lahat ng nasa bahay.* ¹⁶ *Gayundin naman, dapat ninyong paliwanagin ang inyong ilaw sa harap ng mga tao upang makita nila ang inyong mabubuting gawa at papurihan ang inyong Ama na nasa langit.”*

- Bakit tayo gumagawa ng mabubuting gawa?
- Ano ang dapat nating maging layunin sa paggawa ng ‘Acts of Love?’

Pagkatapos nating gumawa ng bawat 'Act of Love,' kailangan nating maglaan ng panahon upang mag-suri. Ano nga ba ang naging resulta o bunga? Paka-isipin ang 3 eryang ito:

1. Natulungan ba ang mga tao?
2. Ang proyekto ba ay nagawa sa isang mapagmahal na pamamaraan?
3. Ang Diyos ba ay napapurihan?

Minsan ang mga tao, matapos nilang makita ang ating 'Act of Love' ay nagiging bukas sila sa pakikinig tungkol sa Diyos. Ngunit hindi sa lahat ng pagkakataon. Ang katotohanan ay wala naman tayong pagkakataong magsalita tungkol sa Diyos sa bawat pagkakataon tayong makagawa ng 'Act of Love.' Ngunit maaari nating hanaping mapapurihan ang Diyos sa lahat ng pagkakataon sa pamamagitan ng paggawa ng mga bagay na nagbibigay karangalan sa Diyos. Kahit na ang ating pag-uugali, ang ating ligaya, at ang ating motibo sa paglilingkod sa iba ay maaaring maging isang patotoo na magbibigay sa Diyos ng karangalan at papuri.

Konklusyon

Panuto para sa Pasiliteytor: Ipaliwanag na sa susunod na aralin ay gagawa tayo ng isang plano ng isang 'Act of Love.' Kung ikaw ay lingguhan kung magturo o magpasilita ng mga araling ito, mag-isip ngayong linggo tungkol sa maaaring magawa ng iyong iglesia bilang 'Act of Love.'

Tapusin ang araling ito sa pamamagitan ng pagbabalik sa mga Galaw ng Kamay upang matandaan ang 7 katangian ng isang 'Act of Love.'

Aralin 9: Pag-oorganisa ng isang 'Act of Love'

Pangunahing Ideya

Ang layunin ng araling ito ay upang makapaglaan ng panahon upang makapaghanda sa isang 'Act of Love' na gagawin

Gagamiting Materyales

1. Malaking papel/Manila paper para sa 5-7 tao

Talinghaga Tungkol sa Magkapatid

Basahin ang Mateo 21:28-32

- Ano ang iniutos ng ama na sa kanyang mga anak na gawin? (*magtrabaho sa ubasan*)
- Naunawaan ba o naintindihan ba ng dalawang anak ang kalooban ng kanilang ama? (*Oo*)
- Ano ang pagkakaiba ng dalawang anak?
  - *Ang unang anak ay nagsabi na ayaw niyang sumunod sa kanyang ama, ngunit nagbago ng pasya at sumunod sa utos ng ama.*
  - *Ang ikalawang anak ay nagsabing susunod siya sa utos ng ama, ngunit hindi naman niya ito ginawa.*
- Sino sa magkapatid ang pinuri ng Panginoong Jesus? (*Ang anak na naging masunurin.*)

Ginamit ni Jesus ang talinghagang ito upang ihayag o ipakita ang hindi pagsunod ng mga pinuno ng relihiyon. Kanyang sinabi na ang mga maniningil ng buwis (mga magnanakaw na opisyal ng gobyerno) at ang mga babaeng nagbebenta ng kanilang katawan ngunit nagsisi at nagsimulang sumunod ay siyang magsisipasok sa Kaharian ng Diyos kaysa sa mga pinuno ng relihiyon na nagsabing mahal nila ang Diyos ngunit hindi naman nagsisisunod sa Diyos.

Hindi sapat na ating marinig at mapag-aralan ang ipinahayag na katotohanan ng Diyos. Kailangan nating maisapamuhay, magawa ang katotohanan na mula sa Diyos. Nais ng Diyos, ang ating mapagmahal na pagsunod. Alam natin ang kalooban ng Diyos: Mahalin ang Diyos at mahalin ang ating kapwa gaya nang ating mga sarili. Kailangan nating magsimulang sumunod sa kalooban ng Diyos sa ating buhay sa pamamagitan ng pagmamahal sa iba na atin namang maipapakita sa pamamagitan ng paggawa ng mga 'Act of Love.'

Ang ating komunidad at ang ating mga sarili ay hindi magbabago hanggang hindi natin maisabuhay o maisagawa ang ating mga natututunan. Tayo'y gumawa ng isang aktibidad upang matulungan tayong magsimulang gumawa!

Hakbang sa Pagpapalano

MALIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN (5-7 MGA TAO)

Panuto para sa Pasiliteytor: Kung ikaw ay nagtuturo sa isang iglesia o lokal na simbahan, posibleng gawin ito bilang isang grupo. Pangunahan ang grupo sa bawat hakbang.

Hakbang # 1: PANALANGIN

Ang unang dapat gawin ay ang manalangin. Maglaan ng panahon upang makapanalangin. Hilingin ang Diyos na Kanyang ipakita sa inyo ang Kaniyang nais na inyong gawin para sa inyong 'Act of Love.' Pakasiguruhing ang bawat isa ay tahimik na gumagamit ng kanyang minuto upang manahimik at makinig sa Diyos habang nananalangin.

Hakbang # 2: Pagpili ng Gagawin

Bilang isang grupo, magpasya kung ano ang magagawa bilang inyong 'Act of Love.' Ang Diyos ba ay may ibinigay na inspirasyon sa sinuman sa inyo? Kung mayroong sinuman na may ideya kung ano ang maganda o mabuting 'Act of Love,' hilingin silang magbahagi. Ganon di ay tingnan ang mga ideya na inyong isinulat sa aralin 5: Ang Diyos ay nagnanais na ang Iglesia ay makatulong at sa aralin 6: Ano ang ilan sa mga pangangailangang ating maitulong. Sama-samang kanilang pagsang-ayunan kung ano ang inyong napapakiramdaman na iniuudyok ng Diyos na inyong gawin.

Sa oras na kayo ay nakapili na ng gagawin, siguruhin na ito'y isang gawaing magagawa o matatapos sa loob ng isang araw lamang. Ang ibang mga grupo ay pumipili ng mga malalaking proyekto. Magpatuloy sa pag-iisip hanggang kayo ay magkaroon ng isang gawaing magagawa sa loob ng isang araw, gamit ang lokal na resorses, at isinasali ang higit na marami hanggang maaari.

Kung ikaw ay gumagawa ng isang plano para sa isang maliit na grupo, pahintulatang magbahagi ang bawat grupo ng kanilang ideya at upang makatanggap ng makatutulong na puna mula sa iba.

- Ito ba ay magpapakita ng pagmamahal?
- Ito ba ay maliit at simple lamang?
- Maaari ba itong magawa gamit ang lokal na resorses na naririyon na sa komunidad?
- Ito ba ay nagsasali sa maraming tao? (ito ba ay nakaka-inganyo sa iba na sumali?)

Hakbang # 3: Maghanda ng Plano

Talakayin ang mga sumusunod na tanong. Kung maaari, isulat ng isa ang mga sagot upang di makalimutan.

- Ano ang inyong gagawin?
- Anong mga resorses ang inyong kakailanganin? Saan kukunin ang mga ito? Sino ang kukulekta nito?
- Sino ang inyong tutulungan?
- Sino-sino ang mga makikilahok sa pagtulong? Sino ang mag-iimbata sa lahat?
- Kailan mo pinaplanong gawin ito?

Panuto para sa Pasiliteyor: Kung ang mga kalahok ay gumagawa sa maliliit na mga grupo, pahintulutan ang bawat grupo na magbahagi o magpresenta ng kanilang plano. Tanungin ang ibang grupo ng anumang suhestyon upang lalong magpapatatag ng plano.

Hakbang # 4: PANALANGIN

Kapag inyo nang natapos isulat ang inyong plano, maglaan ng panahon upang manalangin muli. Hilingin ang Diyos na inyong matapos ang inyong plano at Kanyang paramihin ang bunga nito. Ipanalangin na ang Kanyang Pangalan ay mapapurihan. Sa loob ng linggo o dalawang linggo, habang naghahanda para sa inyong gagawin, kayo ay dapat nananalangin sa Diyos na Kaniya kayong tulungan sa gawaing ito.

Panuto para sa Pasiliteyor: Ipaliwanag sa grupo na mayroon pang dalawang pang hakbang na ating gagawin ngayon. Pagkatapos ay basahin ang pagsasalarawan ng natitirang dalawang hakbang.

Hakbang # 5: Gawin ang 'Act of Love'

Ang sunod na hakbang ay ang gawin ang 'Act of Love' ayon sa inyong plano. Simulan ang araw sa pananalangin at ihandog sa Diyos ang araw na ito, maging ang inyong mga gagawin para sa Diyos. Tandaan na inyong ginagawa ang bagay na ito upang maipakita ang pagmamahal ng Diyos sa inyong komunidad. Sikaping mapanatili ang pag-uugaling katapat ng inyong layunin.

Hakbang # 6: Magsuri at Mag-ulat

Ang huling hakbang ay ang pag-uulat sa nangyari at pagsusuri. Bakit natin kailangan ang magsuri pagkatapos ng gawain? Dahil nakakatulong ito sa atin na matuto. Maaari nating maisip ang mga mahuhusay nating ginawa at

saan naman dapat nating pagbutihin sa susunod. Hindi kailangan na maging mahaba ang prosesong ito; kailangan mo lang ng ilang minuto upang talakayin ang mga tanong na ito:

- Ano ang naging maganda?
- Alin ang hindi naging maganda?
- Anong pagpapaganda ang magagawa pa sa plano?
- Ano ang naging tugon ng mga tao na iyong inaasahan? Kung hindi ang inaasahan, bakit hindi?
- Ang Diyos ba ay naluwalhati?

Konklusyon

Ating natapos na po ang Unang Modyul. Mabuhay po sa inyong lahat!

MALILIIT NA MGA GRUPONG TALAKAYAN

Maglaan ng panahon na talakayin sa maliliit na mga grupo ang ilan sa mga ideya na iyong natatandaan mula sa pagsasanay na ito.

- Ano ang isang bagay na iyong inaasahang gawing kakaiba sa susunod na linggo?

Sa ating pagtatapos, atin pong tandaan ang kwento sa Biblia na makikita sa **Mateo 21:28-31**. Sa kwentong ito, nagsabi ang isang anak na siya'y susunod sa kanyang ama ngunit hindi naman siya sumunod. Ang ikalawang anak naman ay nagsabing hindi siya susunod sa kanyang ama ngunit sa dulo ay naroroon at siya'y sumunod. Pinuri ni Jesus ang isang naging masunurin. Hindi po sapat na kayo ay dumating at nagsanay. Kailangan natin ilagay ito sa aksyon. Ang ating mga komunidad at mga buhay ay hindi magbabago hanggang hindi natin ilagay sa ating aksyon ang anumang ating natutunan. Maaari kang makapagsimula sa pamamagitan ng iyong pagmamahal sa iba na gagawan mo sila ng 'Act of Love' o paulit-ulit nitong 'Acts of Love.'

Panuto para sa Pasiliteytor: *Ipanalangin ang mga kalahok na tulungan ng Diyos na kanilang maisagawa o mailagay sa aksyon ang kanilang mga natutunan mula sa pagsasanay na ito.*